

wroclaw.pl

Nowe wejścia z Nasz Wrocław

Zwiedzanie Ogrodu Japońskiego
i Muzeum Miejskiego, a na deser
zabawa w Parku Trampolin – to nowa
oferta programu.

str. 3

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 45 (111), 8-13.12.2022

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

UMW

Jest oferta Wrocławia dla kolei. Co dalej?

Miasto negocjuje warunki umowy, która pozwoli pasażerom jeździć po Wrocławiu pociągami KD i Polregio na biletach komunikacji miejskiej.

str. 6

Pobierz wrocławskie „Ballady i romanse”

Z okazji dwusetletniej rocznicy wydania „Ballad i romanсів” Mickiewicza wrocławscy uczniowie, seniorzy i osoby niedowidzące nagrały słuchowisko.

str. 16

«Свята без тата» 2022. Благодійна збірка

У тому році хочуть купити ліхтариків для 4,5 мільйонів українських дітей. Ви також можете допомогти.

str. 18

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

przed nami bardzo odpowiedzialne zadanie. W tym czasie bardziej niż zwykle, choć ostatnio, jak wszyscy Państwo wiedzą, raczej trudno o „dobry czas”. Od 2020 roku już cyklicznie zderzamy się w naszej pracy, a to z pandemią, a to z kryzysem energetycznym i galopującą inflacją, a to ze zmianami podatkowymi zaskakującymi plan finansowy miasta. Dziś to te ostatnie z wymienionych determinują plan przychodów, a co za nim idzie plan wydatków Wrocławia.

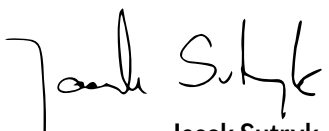
Pracujemy bowiem po raz kolejny nad budżetem, który jest daleki od naszych marzeń. Bio-

racząc pod uwagę wszystkie wydarzenia, choćby tylko mijającego roku, jak i perspektywę roku 2023, skupiliśmy się na budżecie przede wszystkim bezpiecznym. Bezpiecznym dla Wrocławia. Bezpiecznym dla mieszkańców, choć odważnym w planowaniu inwestycji.

Bezpieczeństwo i odwaga towarzyszyły nam przy planowaniu dokumentu przedłożonego Radzie Miejskiej Wrocławia. Oba te komponenty, połączone razem, pozwalają nam mieć nadzieję na stabilną przyszłość miasta. Niektóre ważne projekty będą musiały tym razem poczekać, ale Wrocław ma szansę rozwijać się i iść do przodu. A my wraz z nim. To, czy wspólnie będziemy budo-

wać tę nadzieję, to, czy wspólnie zatroszczymy się o nasze miasto, zależy dziś silniej, niż kiedykolwiek, od odpowiedzialności Radnych Miejskich Wrocławia.

Szczególnie przy przyjmowaniu kluczowych dla miasta dokumentów, apeluję w zasadzie o to samo. O oderwanie radnych od politycznych konotacji, których pozbawione są wrocławskie parki, chodniki, ulice. Mam nadzieję, że apel ten zostanie przyjęty w tym wyjątkowym roku.

Jacek Sutryk
 prezydent Wrocławia

POGODA

						
PT. 9.12	SOB. 10.12	ND. 11.12	PN. 12.12	WT. 13.12	ŚR. 14.12	CZW. 15.12
2°C	1°C	0°C	-1°C	-1°C	1°C	1°C

W SERCU MIASTA ZABŁYŚŁA CHOINKA

Tłum mieszkańców Wrocławia, a wśród nich nawet Mikołaj ze swoimi pomocnikami, czekał na rozbłyśnięcie choinki w Rynku. 150 tysięcy drobnych światełek – każde o mocy 0,05 W – zapalonych zostało we wtorek, 6 grudnia, po godzinie 18. Wcześniej jednak, trzeba było wspólnie wypowiedzieć magiczne hasło: „Wrocławskiej choinki to już czas – niech oświeci nas jej blask!”. Ludzie chętnie fotografowali się przy kolorowym drzewku, w powietrzu można było poczuć nie tylko zapach grzanego wina czy smakołyków, które serwowane są na jarmarku, ale przede wszystkim magię nadchodzących świąt... Wrocławska choinka ma 20 metrów wysokości. Dekoracje są energooszczędne (w technologii LED). Również sam Rynek nie jest w tym roku tak mocno oświetlony, jak w latach poprzednich. Choinka jest sztuczna, ale wykonana została z przyjaznych środowisku materiałów. Zawisły na niej różnokolorowe bombki, które mają 10, 15, 20, 25 i 30 centymetrów średnicy.

MAXprezenty od Nasz Wrocław na święta

Zwiedzanie Ogrodu Japońskiego i Muzeum Miejskiego Wrocławia, a na deser zabawa w Parku Trampolin Jump World. Od nowego roku wrocławianie zameldowani na pobyt stały, mający Status Nasz Wrocław MAX, będą mogli skorzystać z nowych darmowych wejść.

Redakcja

– Mikołajki to co roku czas na ogłoszenia nowości w programie Nasz Wrocław. W przyszłym roku czeka na nas jeszcze więcej bezpłatnych wejść do miejskich atrakcji! Mając status Nasz Wrocław Max, bezpłatnie odwiedzimy Ogród Japoński, Muzeum Teatru, Arsenał, Pałac Królewski oraz Park Trampolin Jump World. Wystarczy rozliczać we Wrocławiu PIT i potwierdzić stałe zameldowanie – zachęca Przemysław Gałęcki, dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej UMW.

Już teraz z programu dla płacących podatki Nasz Wrocław korzysta blisko ćwierć miliona mieszkańców, z czego 25 tys. osób ma status Nasz Wrocław MAX, czyli dodatkowo potwierdziło wrocławski meldunek. Łączna wartość darmowych wejściówek, wykorzystanych przez uczestników od 2019 r., to ponad 6 mln zł!

Bezpłatne wejścia z Nasz Wrocław

Rozliczając PIT we Wrocławiu, w 2023 r. skorzystamy z 9 bezpłatnych wejść do: aquaparku (2 godziny w strefie rekreacji), zoo (bilet wstępu), Hydropolis (bilet wstępu), Hali Stulecia (bilet wstępu do Visitor Center), Centrum Historii Zjazdów (bilet na wystawę główną „Wrocław 1980–2016”), na pływalnię Orbita (godzinne wejście), Tarczyński Arena (wejście na lodo-

wisko lub zwiedzanie stadionu), na mecz WKS Śląsk Wrocław (bilet do sektora rodzinnego) i Panthers Wrocław.

Mając Status Podatnika w programie Nasz Wrocław, w ciągu roku mamy możliwość skorzystania nie tylko z darmowych wejść, ale także zniżek u niemal 60 partnerów, tańszych biletów okresowych na komunikację miejską we Wrocławiu i biletu miesięcznego MPK za 1 zł w specjalnej taryfie Nasz Wrocław Kolej.

Z Nasz Wrocław MAX jeszcze więcej

Mając status Nasz Wrocław MAX, wejdziemy za darmo dodatkowo do 5 nowych miejsc. To Ogród Japoński, Park Trampolin Jump World, Muzeum Teatru, Arsenał, Pałac Królewski.

Dodatkowo mamy: darmowy bilet dla osoby towarzyszącej w 7 atrakcjach, bezpłatne wejścia na mecze 4 wrocławskich klubów sportowych oraz do Vertigo Jazz Club (wraz z osobą towarzyszącą), wyższe zniżki u wybranych partnerów programu, możliwość zakupu rocznej karty do zoo

w cenie jednorazowego wstępu czy rocznego karnetu VIP do aquaparku za pół ceny.

Jak się zapisać?

By korzystać z pakietu bonusów w programie Nasz Wrocław, wystarczy zarejestrować się na stronie www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw, podając imię, nazwisko, PESEL i adres e-mail. A następnie aktywować Status Podatnika, okazując potwierdzenie rozliczenia podatku za ubiegły rok we Wrocławiu.

Status Podatnika potwierdzisz, okazując pierwszą stronę PIT w Punkcie Obsługi Klienta przy

ul. Kotlarskiej 41 lub samodzielnie wpisując numer urzędowego poświadczenia odbioru PIT na swoim koncie Nasz Wrocław.

Jeśli chcesz rozszerzyć wachlarz możliwości i uzyskać status Nasz Wrocław MAX, możesz to zrobić okazując w Punkcie Obsługi Klienta Nasz Wrocław informację o zameldowaniu z aplikacji mObywatel albo zaświadczenie uzyskane ze strony www.gov.pl lub Centrum Obsługi Mieszkańca albo wysłać je elektronicznie za pośrednictwem platformy ePUAP. Powyższe sprawy załatwisz również nie wychodząc z domu poprzez Czat Wideo dostępny na stronie programu.

– Mieszkańcy mogą oczywiście liczyć na naszą pomoc – podkreśla Oskar Żurawiński z Działu Wspierania Wrocławskiej Przedsiębiorczości Urzędu Miejskiego. Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerami: 71 777 72 87, 71 777 71 44, 71 777 71 20.

➔ Instrukcje krok po kroku znajdziesz na stronie programu www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw

Egzamin maturalny 2023 – nowa formuła

Tak zwaną nową maturę w 2023 i 2024 roku będą zdawać w maju absolwenci 4-letniego liceum i 5-letniego technikum. Do matury w formule 2015 przystąpią uczniowie dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych (3-letniego liceum ogólnokształcącego i 4-letniego technikum). Natomiast zainteresowane szkoły będą mogły przeprowadzić próbną maturę w nowej formule od 12 do 21 grudnia br. Centralna Komisja Egzaminacyjna podkreśla, że próbna matura powinna być testem, umożliwiającym uczniom pracę z arkuszem egzaminacyjnym w określonym czasie oraz podpowiedzią, jakich informacji czy umiejętności im jeszcze brakuje. Jakie będą zmiany od przyszłego roku? Wracają egzaminy ustne z języka polskiego i języka obcego, zawieszone z powodu pandemii w latach 2020, 2021 i 2022. Szczegóły na wroc.city/NowaMatura.

Pomoc rzecznika konsumentów

Jeśli masz sprawę do Miejskiego Rzecznika Konsumentów, możesz spotkać się z nim lub skontaktować telefonicznie. Teraz przyjmuje o godzinie dłużej – od godz. 8 do 13 (od poniedziałku do piątku). Dane kontaktowe: ul. G. Zapolskiej 4, brk@um.wroc.pl, tel. 71 777 79 02. Istnieje możliwość zarejestrowania wizyty przez internet: bez-kolejki.um.wroc.pl.

Zobacz, kiedy dyżuruje radni

Radni miejscy Wrocławia są do dyspozycji mieszkańców dwa razy w tygodniu: w środy i czwartki. W środę 14.12 w godz. 15–16.30 w pok. 204 lub 205 w Sukiennicach 9 dyżurować będą radni: Agnieszka Kędzińska i Piotr Uhle, w czwartek 15.12 w godz. 15–16.30 wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej Ewa Wolak. Aktualny harmonogram dyżurów można sprawdzić na stronie wroc.city/DyzuryRadnych2022.

Jak skorzystać z Nasz Wrocław Max?

Rejestracja

Zarejestruj się w aplikacji Nasz Wrocław lub na www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw

Potrzebujesz pomocy? Skorzystaj z Czat Wideo

Aktywacja Statusu Podatnika

Potwierdź swój Status stacjonarnie w Punkcie Obsługi Klienta lub elektronicznie na swoim koncie Nasz Wrocław.

Aktywacja Statusu MAX

Potwierdź stałe zameldowanie we Wrocławiu stacjonarnie w Punkcie Obsługi Klienta lub drogą elektroniczną za pośrednictwem platformy ePUAP.

Wymień piec na nowy w ośmiu prostych krokach

Od 1 lipca 2024 r. za korzystanie z kopciuchów będzie można dostać karę grzywny do 5 tys. zł. Dlatego warto pomyśleć o wymianie pieca już teraz, tym bardziej że miasto oferuje wiele programów, dzięki którym można odzyskać część zainwestowanych środków: 12 tys. zł za piec, 5 tys. zł za wymianę okien czy ulgi w czynszu.

Bartosz Moch

– Warto jeszcze w tym roku złożyć kompletny wniosek do programu KAWKA Plus i tym samym uzyskać 12 tys. zł na wymianę kopciucha. Samą likwidacją pieca i montażem nowoczesnego, ekologicznego ogrzewania będziemy mogli zająć się już w 2023 r. – mówi Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW.

Grudzień to ostatni miesiąc, aby otrzymać 12 tys. zł z programu KAWKA Plus. W 2023 r. dopłata wyniesie do 10 tys. zł, a w 2024 r. – do 8 tys. zł.

Zobacz, jakie to proste

Wniosek do programu KAWKA Plus ma tylko dwie strony. Można go pobrać z internetu na zmienpiec.pl/kawka-plus lub bip.um.wroc.pl. Wykaz wszystkich załączników wypisano w części VII formularza. Kluczową kwestią jest jego poprawne wypełnienie i dołączenie wszelkich niezbędnych dokumentów. Jakich?

Do wniosku należy dołączyć dokument potwierdzający tytuł

Jak otrzymać dopłatę 12 tys. zł na wymianę pieca z KAWKA Plus?

Wykonaj te osiem kroków

1 Wybierz rodzaj ogrzewania i skonsultuj się z instalatorem.

2 Zbierz wszystkie niezbędne dokumenty i wypełnij wniosek.

3 W razie wątpliwości skontaktuj się z doradcami energetycznymi.

4 Kompletny wniosek wraz ze wszystkimi załącznikami dostarcz do Urzędu Miejskiego Wrocławia.

5 Poczekaj na kontakt ze strony Urzędu w celu umówienia wizji potwierdzającej, że w nieruchomości znajduje się źródło ciepła na paliwo stałe.

6 Podpisz umowę dotacyjną.

7 Wymień piec w 2023 r.

8 Rozlicz dotację i odbierz 12 tys. zł.

**ZMIEN
PIEC**

prawny do nieruchomości (akt notarialny lub umowę najmu). Dodatkowo, jeżeli mieszkanie wynajmujemy, musimy przedłożyć zgodę właściciela na wymianę ogrzewania. W przypadku najemców komunalnych będą to zgody Zarządu Zasobu Komunalnego lub Wrocławskich Mieszkań. Gdy właścicieli lub najemców jest więcej, niezbędne jest pełnomocnictwo i opłata skarbową. Dalsza dokumentacja zależy od wybranego rodzaju ogrzewania.

Wnioski można składać w Urzędzie Miejskim Wrocławia w Wydziale Środowiska i Rolnictwa przy ul. Hubskiej 8-16 (osobiście lub pocztą), a także przez platformę ePUAP.

Od stycznia do końca listopada 2022 r. wrocławianie złożyli blisko 1000 wniosków na wymianę pieca.

Doradcy pomogą

W razie pytań do dyspozycji mieszkańców są doradcy energetyczni, z którymi można skontaktować się od pon. do pt. w godz. 8-15.30 pod numerem 71 799 6 799 lub mejlo-wo: zmienpiec@um.wroc.pl.

➤ Więcej informacji na stronie zmienpiec.pl

Utrzymanie zieleni według najwyższych standardów

W parku Słowackiego stanął nie tylko kompostownik, ale i dom dla jeża

Kompostownik w parku, płotek utrzymujący liście czy dom dla jeża – to tylko przykłady ekologicznego i ekonomicznego myślenia o zieleni w mieście. A Wrocław ma to wszystko ustandaryzowane.

Redakcja

Kompostownik stanął w parku Słowackiego. To działanie, które ma pozwolić na miejscu przetwarzać zgrabione liście w kompost, który wiosną zostanie wykorzystany do nowych nasadzeń i poprawienia właściwości gleby. W niedalekiej przyszłości takie kompostowniki mogą również pojawić się w innych parkach w mieście.

W parku Staromiejskim dookoła trawnika ustawiono specjalne ogrodzenie, które ułatwia pozostawienie liści. Zarząd Zieleni Miejskiej dba, by nie wywozić w miarę możliwości tego, co drzewom dostarcza minerałów,

okrywa ich system korzeniowy w czasie mrozów, zatrzymuje wilgoć i pozwala przetrwać różnym organizmom.

To między innymi takie działania wpisują się w najnowsze miejskie standardy utrzymania zieleni jesienią. – To wspólne zasady wypracowane wśród 35 miast i gmin. Do współpracy zaproszona została także Fundacja Sendzimira oraz sektor akademicki. Żyjemy w warunkach zmian klimatycznych, do których musimy się adaptować. Pewne rozwiązania, jak kompostownik czy domek dla jeża w parku Słowackiego, są testem. Zobaczmy, jak zadziałają i jeśli wyniki będą pozytywne, wdrożymy je również

na innych obszarach zielonych we Wrocławiu – mówi Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju UMW.

W dokumencie dostępnym na stronie sendzimir.org.pl można przeczytać np.: jak należy sadzić poszczególne rodzaje roślin, kosić i grabić trawniki, utrzymywać kompostowniki, pielęgnować rośliny czy dbać o bioróżnorodność. Publikacja stanowi zbiór uniwersalnych zasad postępowania, a standardy skierowane są do wykonawców prac i zarządców terenów zieleni w odpowiedzi na nowe trendy w sposobie utrzymania zieleni. Wszystko po to, by było ekologicznie i ekonomicznie.

Co zmienić w WBO? Weź udział w konsultacjach

Wielkimi krokami zbliża się nabór projektów do nowej edycji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego (WBO). Swoje pomysły na inwestycje będziemy mogli zgłaszać już w styczniu. Do 20 grudnia można natomiast wyrazić opinię na temat obecnej formuły budżetu. Zobacz, jakie kwestie nurtują organizatorów.

Maciej Wołodko

Zanim ruszy cała machina organizacyjna, możemy jeszcze coś w niej zmienić. Poprawić, doprecyzować, zorganizować coś nieco inaczej. Czy potrzebne są zmiany, a jeśli tak, to jakie? Do 20 grudnia trwają konsultacje społeczne w tej sprawie.

– Mamy oczywiście w urzędzie własne spostrzeżenia po ostatniej edycji WBO. Ale zależy nam na poznaniu uwag i opinii mieszkańców. One często wiele wnoszą. To właśnie dzięki corocznym konsultacjom WBO wprowadziliśmy lepszą weryfikację projektów pod kątem ochrony przyrody czy dodatkowe szkolenia dla Liderów i Liderów – mówi Przemysław Leszyński z Wydziału Partycypacji Społecznej.

Ponadosiedlowe bez ograniczeń tematycznych

W tegorocznym WBO tradycyjnie mogliśmy głosować na projekty osiedlowe i ponadosiedlowe. Zmieniły się jednak zasady dotyczące tych drugich. Dawniej projekty ponadosiedlowe musiały dotyczyć tylko zieleni, sportu lub zrównoważonej mobilności. Od 2022 roku zgłaszać można było w tej kategorii także różne inne inwestycje. Zmieniły się też maksymalne kwoty na projekt.

W przypadku projektów osiedlowych wzrosły z 750 tys. do 1 mln. W przypadku ponadosiedlowych – z 2 mln do 3 mln. Jak oceniacie te zmiany?

Odświeżona strona internetowa

Zmieniła się strona internetowa WBO. Chodziło o to, by była wygodna do przeglądania z telefonu. Bo choć 100 proc. urzędników przegląda ją na komputerach, to jednak 70 do 80 proc. internautów zagląda tutaj z urządzeń mobilnych.

Spotkania Szkoły Liderów WBO

Przez pół roku, od stycznia do czerwca, odbywały się także internetowe spotkania Szkoły Liderów WBO. Miały być w założeniu pomocą przede wszystkim dla tych osób, które po raz pierwszy zdecydowały się zgłosić swój projekt. Spotkania poświęcone były m.in. miejscowym planom zagospodarowania, zieleni w mieście czy promocji projektów. Czy ten sposób przekazywania wiedzy nowym Liderom i Liderkom projektów się sprawdza?

Jak zachęcić mieszkańców, by wzięli udział?

W różnych punktach miasta – zarówno na etapie składania pro-

Na zdjęciu rodzina z psem spędzająca czas na wybiegu dla czworonogów zrealizowanym w ramach WBO

jektów (styczeń–luty), jak i głosowania (wrzesień–październik) pojawiały się nośniki reklamowe, informujące o WBO i zachęcające do udziału. Na ile skutecznie? – To też jedno z pytań, jakie znajdziemy w formularzu konsultacji.

Konsultacje do 20.12.2022

By wziąć w nich udział zdalnie, zajrzyjcie na stronę konsultacji. Organizatorzy zapraszają także na spotkanie 12 grudnia (środa), o godz. 17.30. Miejsce: ODLOT.

Strefa Partycypacji, ul. Piłsudskiego 34 (dawna siedziba PLL LOT).

– W tym roku zauważyliśmy, że coraz większym problemem staje się niedoszacowanie kosztów projektów na etapie oceny. Wszystko przez wysoką inflację, która w przypadku cen inwestycji publicznych jest jeszcze wyższa niż dane podawane przez GUS. Ponadto projekty, które wyceniamy w danej edycji, realizowane będą w ciągu kolejnych 1–3 lat,

co powoduje, że powinniśmy brać dodatkową poprawkę na przyszły wzrost cen. To powoduje, że do wycen projektów musimy dokładać znaczną rezerwę kosztów. Chcemy o tym porozmawiać z Liderami i poszukać jakiegoś rozwiązania, żeby wycena projektów nie budziła tak wielkich kontrowersji – zapowiada Przemysław Leszyński.

➤ Więcej o konsultacjach: www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-spoeczne

Urodziny Czasoprzestrzeni – zobacz program

Wspólna międzynarodowa biesiada, kiermasz czy koncert wrocławskiego zespołu Francis Tuan – to tylko niektóre z atrakcji zaplanowanych na piąte urodziny Czasoprzestrzeni. W sobotę, 10 grudnia, w dawnej zajezdni przy ul. Tramwajowej, po raz pierwszy oficjalnie otwarte zostaną także świeżo wyremontowane, zabytkowe bramy. Początek imprezy o godzinie 18.

Maciej Wołodko

– Zastanawialiście się kiedyś, jak smakuje pizza zrobiona przez Włochów? Albo tortilla przygotowana przez Hiszpanów? Oni z pewnością są ciekawi, jak smakują prawdziwe polskie pierogi. Spotkajmy się więc i wymieńmy potrawy – zachęcają organizatorzy International Dinner, czyli biesiady ze studentami z wymian międzynarodowych.

Na ciepły poczęstunek zapraszają do jednej z hal Czasoprzestrzeni.

A jeśli macie ochotę przynieść swoje potrawy i podzielić się nimi z innymi, wystarczy zgłosić się wypełniając formularz: wroc.city/MiedzynarodowaBiesiada.

Jeżeli stworzycie jakieś rzeczy, które chcielibyście pokazać lub sprzedać, możecie zrobić to w najbliższą sobotę w Czasoprzestrzeni. Miejsce jest za darmo, organizatorzy udostępniają także stoły. Zapisy przez formularz: wroc.city/Kiermasz-Swiateczny.

Będzie również okazja, by wziąć udział w warsztatach z robienia ozdób świątecznych różnymi technikami (godz. 18) oraz obejrzeć wystawę zdjęć Mieczysława Michalaka z 1997 roku, dokumentujących obronę Wielkiej Wyspy przed powodzią. Natomiast o godz. 20 w klubie muzycznym Łącznik (ul. Tramwajowa 1–3) wystąpi z mikołajkowym koncertem wrocławski zespół Francis Tuan. Wstęp jest bezpłatny. A od godz. 21.30 Jam Session w Łączniku.

Podczas imprezy urodzinowej wystąpi wrocławski zespół Francis Tuan

Sadzą drzewa wzdłuż Legnickiej i Lotniczej

Rozpoczęło się wielkie zazielenianie dwóch dużych ulic: Lotniczej i Legnickiej. W sumie wzdłuż nich pojawi się prawie tysiąc drzew 16 gatunków, a wśród nich: klony, lipy, jesiony, brzozy, leszczyny, kasztanowce, platany i topole. Wybór gatunków był konsultowany z dendrologiem z Uniwersytetu Przyrodniczego. Wskazane zostały drzewa, które powinny poradzić sobie w trudnych warunkach miejskich.

Kostka od nowa na ul. Pawiej

Trwa projektowanie przebudowy kilkusetmetrowego odcinka drogi na południu Wrocławia. Część remontu sfinansuje miasto, a część deweloper. Według wytycznych konserwatora zabytków, na jezdni musi pozostać kostka brukowa. Przejdzie ona gruntowną renowację. W ramach inwestycji będzie przedłużona ul. Pawła Jasienicy, powstanie jej wylot w ul. Pawią. Po wschodniej stronie planowana jest budowa nowego chodnika. Wykonawca przebuduje też sieci podziemne i oświetlenie. Projekt będzie gotowy w przyszłym roku.

Ołtaszyn: przejście i remont jezdni

Na Ołtaszynie będzie bezpieczniejsze przy przebudowanym skrzyżowaniu Strachowskiego, Gałczyńskiego i Kurpiów. Trwa tam poszerzenie jezdni w celu wygładzenia łuku oraz wytyczanie przejścia dla pieszych wraz z azylem i oświetleniem. Oprócz tego Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta zlecił przestawienie słupa, który utrudnia przejście, a także nasadzenie i pielęgnację zieleni. Po wykonaniu prac po stronie południowej prace przeniosły się na drugą stronę skrzyżowania. Inwestycja kosztuje nieco ponad 404 tys. zł. Płaci gmina Wrocław. Wykonawcą jest spółka Zaberd, która dostała 4 miesiące na wykonanie zadania.

Jest oferta Wrocławia dla kolei. Co dalej?

Miasto negocjuje warunki umowy, która pozwoli pasażerom jeździć po Wrocławiu pociągami KD i Polregio na biletach komunikacji miejskiej. Za każdy przejazd chce zapłacić 9,10 zł, czyli dużo więcej niż kiedyś. Kolejarze mają rozpatrzyć ofertę miasta do stycznia.

Miasto złożyło ofertę przygotowaną na podstawie cennika Kolei Dolnośląskich – chce zapłacić 18 mln zł rocznie, kolejarze chcą więcej

■ Błażej Organisty

Od połowy 2021 r. nie można jeździć po Wrocławiu pociągami Kolei Dolnośląskich i Polregio na biletach okresowych MPK zapisanych na karcie Urbancard. To zmusza pasażerów do posiadania osobnych biletów miesięcznych na tramwaje i autobusy oraz na pociągi.

Nowa oferta od miasta

W czwartek, 1 grudnia, miasto przedstawiło kolejarzom ofertę przygotowaną na podstawie cennika Kolei Dolnośląskich. Wrocław jest gotowy zapłacić 18 mln zł rocznie. Ta kwota to zaokrąglony wynik mnożenia dwóch składników:

- 9,10 zł – ceny normalnego biletu na pociąg na dystansie od 16 do 20 km,
- 2 mln – liczba przejazdów w 2019 r.

Dwa razy więcej to wciąż mało?

18 mln to także dwukrotność kwoty, jaką miasto zapłaciło kolejarzom za pół roku przewozów pasażerów na biletach komunikacji miejskiej podczas obowiązywania poprzedniej umowy.

– Stoimy na stanowisku, że oferta powinna być powiązana z rzeczywistą liczbą osób, które korzystają z przejazdów pociągami na biletach okresowych MPK. Powinna

też wynikać z cennika biletów kolejowych. Najdroższy bilet na jednorazowy przejazd po Wrocławiu kosztuje 9,10 zł i tę kwotę jesteśmy gotowi zapłacić. Dodatkowo chcielibyśmy stworzyć system, który będzie podawał precyzyjne dane, takie jak liczba przejazdów rocznie, aby warunki współpracy były jak najbardziej przejrzyste – wyjaśnia Paulina Tyniec-Piszcz, dyrektor Wydziału Transportu Miejskiego UMW.

Wcześniej swoje warunki proponowali kolejarze, ale miasto je odrzuciło, uznając ich założenia za nieadekwatne do rzeczywistości. Kolejarze oczekują, że miasto zapłaci im rocznie 40 mln zł albo od 24 do 250 mln zł.

– Każda z tych ofert jest dla nas nie do przyjęcia, ponieważ nie wynika z rzeczywistej liczby przejazdów – poinformował Sławomir Gonciarz, przewodniczący zespołu konsultacyjnego w spotkaniach w sprawie honorowania Urbancard przez koleje.

Nasz Wrocław na kolei

Przedstawiciele magistratu więcej szczegółów oferty nie ujawniają, czekając na decyzję kolei.

Dodatkowo na czwartkowej konferencji prasowej miasto pokazało działania i wkład finansowy w rozwój transportu kolejowego i autobusowego w aglomeracji wrocławskiej.

WOW otwarte! A do świąt kolejny odcinek

Ostatnie szlify przed otwarciem ronda w ul. Grota-Roweckiego 5.12

Od 5 grudnia kierowcy mogą jeździć od nowego ronda w ul. Grota-Roweckiego do ronda w Żernikach Wrocławskich. A pomiędzy Łanami a Długołęką pojedą przed Bożym Narodzeniem.

■ Błażej Organisty

Otwarty odcinek Wschodniej Obwodnicy Wrocławia (WOW) ma 2,5 km długości. Nowa droga jest jednopasmowa w obu kierunkach, ale wykonawcy zostawili miejsce na dodatkową jezdnię, która ma być dobudowana w przyszłości. Obok jest trasa rowerowa oraz pas ziemi, na którym wyrosną rośliny. Ta część inwestycji, prowadzonej przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei, kosztowała około 30 mln zł. Wykonawcą była firma Budimex.

Kolejny odcinek do oddania, dłuższy i droższy, znajduje się pomiędzy Łanami a Długołęką. Ma być przejezdny w drugiej połowie grudnia. Oficjalne otwarcie zaplanowano na kilka dni przed świętami.

Do wybudowania pozostał odcinek trzeci – od ul. Grota-Roweckiego przez Wysoką do al. Karkonoskiej. Władze województwa chcą spiąć nim obwodnicę w ciągu dwóch najbliższych lat. Dolnośląska Służba Dróg i Kolei nie ogłosiła jeszcze przetargu na to zadanie.

Będzie pięknie i kolorowo na podwórku Nadodrza

Kolejne podwórko w centrum Wrocławia przejdzie dużą rewitalizację. Obszar pomiędzy ulicami Paulińską, Pomorską, Nobla i Rydygiera zmieni się nie do poznania – pojawią się nowe nasadzenia, stojaki na rowery, oświetlenie, utwardzone drogi dojazdowe i bezpieczne chodniki. Teren zostanie także odwodniony.

Bartosz Moch

Zarząd Zasobu Komunalnego podpisał już umowę na wykonanie prac. Projekt, na podstawie którego będzie realizowany remont, został wypracowany wspólnie z mieszkańcami, podczas konsultacji.

Tak zmieni się podwórko pomiędzy ulicami Paulińską, Pomorską, Nobla i Rydygiera. To kolejne miejsce na Nadodrze, które przechodzi remont

Ład i odwodnienie terenu

Do tej pory na podwórku największym problemem były luźno ustawione pojemniki i rozrzucone wokół nich odpady. – Rozważaliśmy budowę podziemnych pojemników, jednak przez rozbudowaną sieć infrastruktury oraz korzenie cennego drzewa było to niemożliwe. Zastosujemy zatem niskie, pojedyncze osłony na kontener, które pozwolą zachować czystość. Takie rozwiązanie wykorzystaliśmy już na wyremontowanych niedawno wnętrzach wzdłuż ul. Hallera oraz ul. Mierniczej –

wyjaśnia Anna Olbryt, rzeczniczka prasowa Zarządu Zasobu Komunalnego we Wrocławiu.

Teren podwórka zostanie także odwodniony. Część wód opadowych będzie odprowadzana do kanalizacji deszczowej, pozostała zasili istniejącą zieleni i nowe nasadzenia.

Ławeczka i nasadzenia

Powstaną także nowe, utwardzone drogi dojazdowe oraz bezpieczne chodniki dla pieszych. Przebudowane zostanie wejście do jednej z ka-

mienic z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

– Podczas konsultacji mieszkańcy byli podzieleni w kwestii ławek oraz miejsc postojowych. Projekt jest zatem wypadkową różnych potrzeb wszystkich zainteresowanych. Podwórko ma być przede wszystkim miejscem ciszy i odpoczynku – dodaje Anna Olbryt.

Mieszkańcy będą mogli podziwiać liczne nasadzenia, siedząc na ławce. Rośliny zostały dobrane tak, by dawały różne barwy o każdej porze roku. Nasadzone zostaną dwa gra-

by kolumnowe i cztery świerki białe. Powstaną także rabaty, a w nich niemal 300 sztuk krzewów, 500 sztuk bylin i 60 sztuk traw ozdobnych.

Osłony śmietnikowe od strony wjazdu na podwórko będą opłacać różne pnące, a jedną ze ścian szczytowych budynku przy wjeździe na podwórko pokryje winorośl japońska o dużych i ciemnozielonych liściach, które jesienią będą czerwone.

Podczas remontu wykonawcy zadbają także o już istniejącą zieleni.

Kasztan w centralnej części podwórka będzie miał zabezpieczony system korzeniowy, a akacja zostanie poddana zabiegom pielęgnacyjnym.

Stojak na rowery i oświetlenie

Uzupełnieniem rewitalizacji podwórka na Nadodrze będzie montaż stojaka na rowery, oświetlenia typu parkowego i koszy na śmieci.

Koszt remontu podwórka to prawie 870 tys. zł. Prace powinny się zakończyć w połowie 2023 r.

Ruszyła budowa nowego przedszkola na Złotnikach

Rozpoczęła się budowa nowego przedszkola przy ul. Rajskiej we Wrocławiu. Placówka dla 200 maluchów ma zostać otwarta w 2023 r. Obok niej powstać ma także żłobek.

Redakcja

W kompleksie edukacyjnym, który powstaje na terenie o powierzchni ponad 5 tys. mkw., mieścić się będzie przedszkole dla 200 dzieci. Poza przestronnymi i kolorowymi salami, łazienkami czy kuchnią znajdzie się tu wielofunkcyjna sala, w której organizowane będą zajęcia ruchowe dla dzieci, szkolenia i akademie. Wybudowane zostaną też wózkownia i pokoje do zajęć indywidualnych. Cały obiekt przystosowany będzie dla osób z niepełnosprawnościami.

– To będzie bardzo nowoczesna i funkcjonalna placówka z zielenią dookoła – mówi Marcin Miedziński, zastępca dyrektora Wydziału

Przedszkoli i Szkół Podstawowych UMW. – Wygospodarowane zostanie także miejsce, gdzie dzieci wraz z nauczycielami będą mogły sadzić warzywa, kwiaty czy krzewy owocowe – dodaje.

Przy przedszkolu powstanie także żłobek na 80 miejsc. Obie placówki będą miały parking, osobne wejścia oraz oddzielne i w pełni wyposażone place zabaw. Otwarcie planowane jest na drugą połowę 2023 r.

Przedszkole na Złotnikach wybuduje prywatny inwestor. Będzie to jednak placówka publiczna, funkcjonująca na takich samych zasadach, jak inne prowadzone przez miasto. We Wrocławiu, w podobnym modelu, działają już przedszkola przy uli-

cach: Cynamonowej, Radkowskiej, Błotnej, Rezedowej czy Rubczaka.

– Wrocław regularnie zwiększa liczbę miejsc w przedszkolach, co jest jednym z najważniejszych zadań edukacyjnych miasta – podkreśla Marcin Miedziński.

Obecnie we Wrocławiu funkcjonuje 57 przedszkoli publicznych prowadzonych przez inne podmioty. W planach jest budowa kolejnych. Do 2024 r. powstaną: przedszkole przy ul. Starogajowej (250 miejsc), żłobko-przedszkole przy ul. Rajskiej (200 miejsc w przedszkolu, 80 w żłobku), przedszkole przy ul. Marszowskiej (150 miejsc), przedszkole przy ul. Lekcyjnej (200 miejsc), przedszkole przy ul. Białostockiej (100 miejsc).

W nowej placówce będzie 200 miejsc w przedszkolu i 80 w żłobku

Zrób kartę rowerową po holendersku

We wrocławskich szkołach ruszyła kampania „Zadbajmy o Kartę Rowerową – zadbajmy o bezpieczeństwo na rowerze!”, która ma za zadanie rozpowszechnić wśród nauczycieli, uczniów i ich rodziców wiedzę o bezpieczeństwie osób poruszających się na rowerze, hulajnodze (zwykłej czy elektrycznej) i deskorolce. Akcja ma także pokazać, jak ważne jest, **aby dzieci nie rezygnowały z ubiegania się o kartę rowerową, która jest dokumentem obowiązkowym dla osób między 10. a 18. r.ż.** Od 2020 r. we Wrocławiu prowadzone są działania edukacyjne skierowane do uczniów i nauczycieli. W ramach tych działań przeszkolonych zostało około 2000 uczniów i 200 nauczycieli wychowania komunikacyjnego. Szkolenia mają charakter zarówno teoretyczny, jak i praktyczny. We Wrocławiu poza działaniami edukacyjnymi prowadzone są również praktyczne egzaminy w ruchu drogowym. Do tej pory odbyły się one w czterech szkołach podstawowych. To tzw. **egzaminy holenderskie, które sprawdzają w praktyce umiejętności uczniów, które zdobyli podczas zajęć.** Akcja prowadzona jest przez Wrocławską Inicjatywę Rowerową.

W kółko kręcili i wykęcili 531 424 km

Zakończyła się 2. edycja rywalizacji rowerowej „W kółko kręć”. Przez dwa miesiące niemal 1500 mieszkańców, którzy wybrali rower jako środek transportu po Wrocławiu, 13 razy okrążyło Ziemię po równiku i zajechało dalej niż na Księżyc. Gratulujemy!

Paulina Falkiewicz

„W kółko kręć” to rowerowa rywalizacja, której zadaniem jest promowanie całorocznego jeżdżenia po mieście na jednośladzie. Odbywa się w bezpłatnej aplikacji mobilnej.

W dwa miesiące na Księżyc

Od 1 października do 30 listopada uczestnicy jeździli na rowerze, zbierali punkty za pokonane kilometry i rywalizowali między sobą o nagrody. W wyzwaniu wzięły udział **1444 osoby**, które przejechały łącznie **531 424 km** – to odległość dłuższa niż dystans z Ziemi na Księżyc i odległość odpowiadająca trzynastokrotnemu okrążeniu Ziemi po równiku! W 1. edycji, w 2020 roku, wzięło udział 975 osób.

Zwycięzcy rywalizacji przejechała 2099 km, a najlepszy senior 1341 km. Z uczelni wygrała Politechnika

Wrocławska, a ze szkół średnich VII Liceum Ogólnokształcące. Wśród firm najlepsze okazały się: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Sąd Wrocław, Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu, Hydroprojekt Wrocław i Maciej Myszkowski SEN-TIDO.

Na rowerze jesienią i zimą

Zabawa miała zatrzymać ludzi na rowerach i zachęcić do jazdy także jesienią, kiedy dni stają się krótsze i deszczowe. I ten cel udało się osiągnąć – w opinii uczestników regularna jazda o tej porze roku była dla nich nowością i ciekawym doświadczeniem.

Z ponad 200 wypełnionych ankiet wynika, że prawie 50 proc. osób wydłużyło czas korzystania z roweru, a blisko 25 proc. zmieniło środek

transportu z samochodu i komunikacji miejskiej na rower.

Warto dodać, że jazda rowerem jest bezpieczna i komfortowa także zimą po odśnieżonych ścieżkach i w odpowiednim ubraniu.

➤ Wyniki na wroc.city/wKolkokReceWyniki

Wrocławski Dzień Paszportu na Tarczyński Arena

Po trzyletniej przerwie, 8 grudnia, na Tarczyński Arena odbędzie się 3. edycja projektu Wrocławski Dzień Paszportu. To wydarzenie, które ma przybliżyć uczniom działające w naszym mieście konsulaty i kraje przez nie reprezentowane, a przy okazji wspaniała zabawa i lekcja tolerancji i otwartości dla młodzieży.

Redakcja

To wydarzenie dla dzieci i młodzieży organizują – z inicjatywy miasta i Konsula Honorowego Indii Katrikeya Johri – konsulaty działające we Wrocławiu.

We Wrocławiu działa obecnie 25 konsulatów, z czego 3 zawodowe: generalne Niemiec i Ukrainy oraz wicekonsulat Węgier. To ogromny potencjał historii, kultur, języków i zwyczajów, z którymi warto zapoznawać najmłodszych wrocławian,

ucząc ich tym samym tolerancji i otwartości na coraz liczniejszą grupę obcokrajowców mieszkających we Wrocławiu.

Jak to działa? Każdy uczestnik (dzieci ze szkół podstawowych) otrzymuje przy wejściu paszport, z którym „podróżuje” po stoiskach poszczególnych krajów. Tam może zapoznać się z ciekawymi faktami, spróbować lokalnych specjałów czy wziąć udział w zabawach i konkursach przygotowanych

przez konsulaty wspólnie z wolontariuszami z wrocławskich szkół ponadpodstawowych. Wizyta na stoisku kończy się zdobyciem pieczątki w paszporcie. Równolegle na scenie głównej odbywają się prezentacje wszystkich krajów, występy artystyczne i konkursy z atrakcyjnymi nagrodami.

W tegorocznej edycji Dnia Paszportu organizatorzy chcą w szczególności uhonorować pograżoną w wojnie Ukrainę. Wiedząc, że obecnie wielu uczniów we wrocławskich szkołach pochodzi z tego kraju, chcą pokazać solidarność z nimi i ich rodzinami oraz uwrażliwić polskie dzieci na ich potrzeby.

Na stoisku Ukrainy będzie można więc skosztować dań lokalnej kuchni i wziąć udział w wyplataniu siatki maskującej, która zostanie przekazana na front, a także przekazać życzenia lub słowa wsparcia dla Ukraińców.

W tym roku partnerami wydarzenia są: Tarczyński Arena Wrocław, ZOO Wrocław, Hydropolis, Aquapark Wrocław, Policja, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Biuro Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu, Biuro Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (UNHCR), Bank PKO BP, Wrocław Aikikai.

➤ Więcej na stronie wroc.city/DzienPaszportu22

Witryna na Gwiazdkę – wybierz najładniejszą

To już czwarta edycja konkursu „Witryna na Gwiazdkę”, w którym wspólnie wybieramy najlepszą świąteczną aranżację witryny. W tym roku do udziału zostali zaproszone lokalne biznesy z osiedli: Przedmieście Świdnickie, Jagodno, Gajowice, Powstańców Śląskich i Nadodrze. Głosowanie potrwa do 15 grudnia.

Paulina Czarnota

Wszystkim nam potrzeba nie-co magii świąt. I nie, nie chodzi o szal zakupów. Chodzi o ten bajkowy, świąteczny element, który potrafiliśmy docenić jako dzieci. Przespaceruj się po mieście i obudź swoje wewnętrzne dziecko, które z radością i ciekawością zagląda przez szyby witryny.

Na jakie witryny patrzeć przechodnie?

– W zaskakującej, ciekawej witrynie wcale nie chodzi o to, żeby wydać na nią dużo pieniędzy lub przygotować wyszukane ozdoby czy dekoracje. Warto skorzystać z czegoś, co się ma! Przedsiębiorcy często nie wiedzą, jakie skarby mają za zaplecem – mówi Sylwia Słowik, koordynatorka Dobrego Widoku.

Chodzi o to, żeby zatrzymać na swoim lokalu wzrok mieszkańców i zaprosić ich do środka. Ważne jest, żeby dobrze zaprezentować swój asortyment, ale i opowiedzieć jakąś opowieść. Ekspozycje w witrynie mogą przybrać najbardziej szalone kształty i formy – tutaj przedsiębiorca ma największe pole do popisu. **W aranżacji ciekawej witryny pomoże kilka wskazówek**

W zeszłym roku w konkursie na najładniejszą witrynę świąteczną wygrała cukiernia Łomżanka przy Ruskiej

wiek przygotowanych przez zespół Dobrego Widoku.

- Spróbuj zamknąć oczy i wyobrazić sobie, co powinien czuć klient, który przechodzi przez twój próg? Przejdź na drugą stronę ulicy i spójrz na swoją witrynę z oddalenia. Co widać w pierwszym momencie? A co chciałbyś, aby było widoczne?

- Ekspozycja w witrynie to naprawdę najtańszy sposób, żeby zostać zauważonym „na mieście”. Czasem wystarczy użyć tego, co zalega w twojej piwnicy, czasem dołożyć do tego materiał w odpowiednim kolorze, kawałek papieru lub roślinę w doniczce.

- Wyjdź po zmierzchu przed lo-

kal i zobacz, czy twoja ekspozycja w witrynie jest widoczna. Nie? Przyda się dodatkowa lampa. Światło punktowe czy rozproszone?

- Zaskakuj. Świąta w witrynie to nie tylko mikołaje i choinki co roku wyciągane z piwnicy. Sprzedajesz rowery? Przebierz je za renifery! Wykorzystaj

swój asortyment i pokaż innym, czym dla Ciebie jest świąteczny czas.

Zgłosić może każdy

Do zgłaszania swoich świątecznych aranżacji organizatorzy zapraszają przede wszystkim przedsiębiorców, którzy chcą pochwalić się swoją witryną, ale kwalifikować witryny do konkursu mogą także mieszkańcy Wrocławia. Jak zgłosić do konkursu? Zrób zdjęcie witryny (najlepiej wieczorem) i prześlij na dobrywidok@dom-pokoju.org (nie zapomnij podać nazwy lokalu!). Zgłoszenia można przysyłać do 10 grudnia!

Głosowanie rozpocznie się 12 grudnia za pośrednictwem specjalnego albumu na facebooku Dobry Widok. Oddać głos będzie można do 16 grudnia do godz. 16.30. W tym roku organizatorzy przyznają dwie nagrody główne: kampanie reklamowe w lokalnych mediach dla zwycięzców. Wyniki obrad jury oraz głosowania mieszkańców poznamy 19 grudnia na facebooku DobryWidok. W zeszłych latach w konkursie wyróżnieni zostali m.in.: salon sukni ślubnych TesoroSi, klubokawiarnia Mleczarnia, cukiernia z tradycjami Łomżanka, sklep rowerowy Rowery Stylowe.

We Wrocławiu nie można sprzedawać żywych karp

Karp na stole wigilijny jest tak ważny, jak prezenty pod choinką. Zapobiegliwi już powinni rozglądać się za najlepszym dostawcą, aby nie stać w kolejkach tuż przed świątami.

Mirosława Kuczkowska

W tym roku władze Wrocławia zdecydowały, że na terenie miasta nie będzie można sprzedawać żywych karp. Decyzja jest odpowiedzią na apel Fundacji na Rzecz Zwierząt Viva poparty stanowiskiem Rady ds. Zwierząt przy Prezydencie Wrocławia.

Dlatego Stawy Milickie oferują tylko ryby wypatroszone. Można je zamówić telefonicznie (pod nr. tel. 534 964 120) i odebrać 22–23 grudnia w godz. 9–11 w kilku punktach we Wrocławiu:

- Carrefour Borek przy al. Hallera 52,
- Carrefour Wrocław Fashion

Outlet przy ul. Granicznej 2a,

- Carrefour Wrocławia przy ul. Suchej 1,
- Carrefour Galeria Dominikańska przy placu Dominikańskim 3,
- Carrefour Bielany przy ul. Czekoladowej 7/9,
- Urząd Marszałkowski przy Wybrzeżu Juliusza Słowackiego 12/14.

Karp kosztuje ok. 30 zł za kilogram, ale w ofercie jest jeszcze tołpyga, lin, karaś, szczupak i sum. Natomiast w Hurtowni Ryb przy ul. Obornickiej 235–237 (Targpiast, Hala HS-2, box 303) można kupić karpie dostarczane przez Fischland

z Trzebieszowic. Wypatroszone ryby kosztują 40 zł za kg. Hurtownia czynna jest w godz. 5–12. Świeże ryby warto kupować bezpośrednio od rolnika.

Wokół Wrocławia jest kilka gospodarstw, od których kupisz żywego lub wypatroszonego karpia. W Gospodarstwie Rybackim „Ruda Żmigrodzka” można też zamawiać szczupaki, liny, sandace i sumy. Należy tam przyjeżdżać w godz. 7–15. Można się zapowiedzieć telefonicznie (601 733 559), ale nie trzeba. Jak zapewnił nas gospodarz, do 15 grudnia ryby są, później może ich już zabraknąć. Za żywego karpia zapłacisz 29 zł za kg, a za rybę wypatroszoną 31 zł za kg.

Żywego karpia możemy kupić w gospodarstwach wokół Wrocławia

PODARUJ WROprezenty na święta

Prezenty świąteczne powinny sprawić radość bliskim, jednak doskonale wiemy, że nie tak łatwo kupić trafiony upominek. Jeśli jeszcze nie masz pomysłu – zobacz produkty z wrocławskimi motywami. Mogą okazać się oryginalnym pomysłem, a także pamiątką na lata. Na pewno będą też wsparciem dla naszych lokalnych przedsiębiorców. Podpowiadamy, w co można się zaopatrzyć. A jest w czym wybierać!

Paulina Czrnota

Bluzy, sweterki, koszulki, czapki, szaliki, kubki, workoplecaki, krasnale robione na szydełku, drewniane kartki okolicznościowe i wiele innych propozycji. Prezenty i gadżety można zakupić osobiście lub przez internet. Każdy znajdzie coś dla siebie i najbliższych.

WROsklep

W internetowym sklepie wrosclep.pl. kupimy sygnowane znakiem miasta: bluzy z kapturem i bez (S-XXL) – 90-110 zł, T-shirty (S-XL) 40 zł, czapkę z daszkiem za 45 zł, komin na szyję za 18 zł, skarpety (różowe 35-40 i czarne 38-46) za 21 zł, kubek (300 ml) za 16 zł, ręcznik (100x200 cm) – 168 zł, parasol za 56 zł, torbę bawełnianą z krótkimi uszami za 20 zł, workoplecak za 80 zł, powerbank (10 tys. mAh za 90 zł), pendrive (16 GB za 22 zł).

Dla dzieci też się coś znajdzie, bo w ofercie jest maskotka wrocławskiego krasnala

w dwóch rozmiarach (15 cm za 34 zł i 25 cm za 43 zł). Noszą je nie tylko wrocławianie, ale i ambasadorzy i wielbiciele naszego miasta: dziennikarka, kreatorka kultury i działań społecznych Wanda Ziembicka-Has, konsul honorowy Indii Kartikey Johri, znany kucharz Piotr Kucharski, muzycy Magda Zawartko i Grzegorz Piasecki (na okładce biuletynu) i znani sportowcy – pływak Oliwia Jabłońska, siatkarki Volley Wrocław, żużlowiec Maciej Janowski, zapaśnik Damian Janikowski czy piłkarz Dariusz Sztylka. Gadżety można zamówić z wysyłką do domu lub odebrać osobiście w Strefie Kultury, która prowadzi sklep przy ul. Mazowieckiej 17.

Dla kibiców...

Gadżety związane ze Śląskiem Wrocław można kupować w dwóch punktach stacjonarnych oraz sklepie online. Największy klub w naszym mieście zaprasza do FanShopów #NaStadionie oraz #Oporowska. Oba zlokalizowane są przy are-

nach piłkarskich zmagani – pierwszy z nich przy Tarczyński Arena (wejście od ul. Królewieckiej), a drugi przy historycznym stadionie przy ul. Oporowskiej 62. Klubowe produkty można zamawiać również online na stronie internetowej sklep.slaskwroclaw.pl.

W ofercie Śląska Wrocław znaleźć można chociażby koszulki meczowe (domową i wyjazdową), odzież dla kobiet i mężczyzn (t-shirty – od 30 zł, bluzy – od 79 zł, czapki letnie i zimowe – od 59 zł, skarpetki – 30 zł), akcesoria (kubki – 25 zł, krawaty – od 99 zł, torby na zakupy – 25 zł, poduszki – 35 zł, etui na telefon – 45 zł, zeszyty – 6 zł, piórniki – 20 zł), produkty dla dzieci oraz atrybuty kibica

(szalik – od 35 zł, proporczyki – 45 zł, drewniane herby na ścianę – od 299 zł).

Jako prezent pod choinkę doskonale sprawdzą się produkty świąteczne: swetry, ciepłe zimowe czapki, kubki i szalik w unikalnym, bożonarodzeniowym wydaniu. Wybrane produkty z oferty Śląska Wrocław dostępne będą również 20 grudnia w specjalnym punkcie na wrocławskim Jarmarku Bożonarodzeniowym.

Godziny otwarcia sklepów stacjonarnych Śląska Wrocław:

- FanShop #NaStadionie: w poniedziałek, czwartek i piątek w godz. 10-19, w sobotę w godz. 10-17, we wtorek i środę sklep jest nieczynny
- FanShop #Oporowska: od wtorku do piątku w godz. 10-19, w sobotę w godz. 10-17, w poniedziałek sklep jest nieczynny

... i fanów MPK

Swoją sklep ma również wrocławskie MPK. – W sklepie dostać można między innymi bluzę z retrotramwajem, koszulki, kalendarze, boxy świąteczne, torby czy czapki z dasz-

kiem – wskazuje prezes MPK Wrocław Krzysztof Balawejder. – To wzbogacenie naszej oferty, propozycja dla miłośników komunikacji miejskiej, mieszkańców i turystów. Sprzedajemy w sklepie internetowym oraz dwóch lokalizacjach Biura Obsługi Pasażera. Nasze pro-

dukty dostać można także w Centrum Informacji Turystycznej na Rynku, w Centrum Historii Zajezdni czy też na wrocławskim lotnisku.

Przykładowo bluzy kupimy od 145 zł, koszulka z motywem szyn

kosztuje 80 zł, skarpetki – 20 zł. Strona internetowa to sklep.mpk.wroc.pl, natomiast zakupy stacjonarne zrobimy w BOP działającym przy ul. Świeradowskiej (krańcówka „Gaj”) lub przy alei Kromera (pętla autobusowo-tramwajowa „Kromera”).

Sklep z asortymentem związanym z Wrocławiem znajdziemy też w Hali Stulecia. Najlepiej sprzedające się tam towary to: figurki krasnali, cukierki krówki, długopisy, magnesy turysty, magnesy ze zdjęciami Wrocławia, pocztówki, skarpety, gwizdki z drukarki 3D, torby bawełniane z motywem Wrocławia, gipsowe magnesy z krasnalami. Warto tam zajrzeć, bo do wyboru jest wiele więcej artykułów.

Coś lokalnego i oryginalnego

Warto również zajrzeć na stronie visitwroclaw.eu/prezenty-z-wroclawia. Znajdziecie tam listę lokalnych firm i ich oferty.

Może zamiast SMS-a z życzeniami, zrobisz miłą niespodziankę bliskiej osobie i wyślesz jej drewnianą kartkę? Projekt @miwodo powstał z miłości do drewna, aby nadać prostym gestom życzliwości oryginalną formę i trwałość. Tworzą z pasją drewniane kartki okolicznościowe, plakaty i nie tylko. Drewnianą pocztówkę można kupić za 25 zł. Pełną ofertę znajdziesz na stronie miwodo.pl.

Zaś Ci, którzy lubią szydełkowe dekoracje, powinni zajrzeć na stronę dekoronka.wixsite.com/dekoronka. W ofercie znajdują się zarówno koronkowe ozdoby, zawieszki, łapacze snów, serwetki, ale również zabawki szydełkowe m.in. misie, zajaczkę, słonie, pieski i krasnale. Przekonajcie się sami, co za precyzyjne spłoty!

Ciekawym prezentem dla panów może okazać się poszetka. Autorские wzory, również z wrocławskim ratuszem. Po włożeniu do kieszonek, tworzy ciekawą graficzną grę kolorów, ukazując ikony wrocław-

ucherów na karty roczne normalne oraz ulgowe, ważne 365 dni od daty zakupu. Jeśli ktoś chce wspomóc ochronę zwierząt, może też kupić bony подарunkowe na święta Fundacji ZOO Wrocław – DODO

Drewniane kartki od @miwodo mogą miło zaskoczyć obdarowane osoby

skiej architektury. Tkanina to 100 proc. delikatnej wełny muslinowej. Pełna oferta na stronie www.poszетка.com.

Uśmiech na twarzy wywołają pyszne słodczyce z wizerunkiem Wrocławia, wśród których znajdziecie owoce w czekoladzie, czekolady oraz trufle z wyjątkowej manufaktury czekolady – na pewno zaspokoją podniebienie każdego łasucha. Polskie Frykasy to rodzinna firma założona w 2004 roku. Powstała z myślą o produkowaniu wyjątkowych pamiątek, niosących dobre wspomnienia z Wrocławia. – U nas każdy znajdzie coś dla siebie – ciepłe bluzy z motywem krasnala dla najmłodszych, bawełniane torby oraz kubki dla praktycznych, a także dobrej jakości koszulki ilustrujące najpiękniejsze zabytki miasta – zachęca Katarzyna Jabłońska z Polskich Frykasów.

Z myślą o melomanach, którzy chcieliby ofiarować muzyczny prezent swoim bliskim, Narodowe Forum Muzyki przygotowało kartę подарunkową (o wartości 45, 55, 65, 85, 110 lub 150 zł). Jest ona wymienna na jeden bilet o tej samej wartości na wybrany koncert organizowany przez NFM (z wyłączeniem koncertów zewnętrznych organizatorów). Nie trzeba wychodzić z domu, można kupić przez internet. Swoje sklepiki mają także muzea. A w nich wiele gadżetów związanych z prezentowanymi wystawami oraz autorskich pamiątek.

Vouchery i bony na prezent

Modne i... wygodne prezenty to również vouchery i bony. Na stronie internetowej wrocławskiego zoo ruszyła już sprzedaż vo-

Jedną z ambasaderek WROsklepu – Wanda Ziembicka-Has

Fama na Psim Polu tropi skarby PRL

Centrum Kulturalno-Biblioteczne FAMA na Psim Polu przygotowuje wystawę i poszukiwanie pamiątek z czasów PRL. Jeśli macie w domu, piwnicy lub na strychu meble, sprzęt AGD, RTV, zabawki lub inne gadżety z tych „ciekawych czasów”, dajcie znać. To wszystko jest poszukiwane. Przedmioty można przynosić do filii biblioteki na ul. Bolesława Krzywoustego 286 do 12 grudnia. Przedmioty będą zwrócone po wystawie.

Kiermasz świąteczny w SP 1 na Ołbinie

W sobotę 10 grudnia w Szkole Podstawowej nr 1 po raz kolejny odbędzie się kiermasz bożonarodzeniowy. Co roku od 1996 r. (z przerwą w 2021) uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i wszyscy pracownicy Jedyńki spotykają się na korytarzach z Mikołajami i słuchają kolęd. W czasie kiermaszu można kupić świąteczne ozdoby i wylicytować coś na aukcji prac plastycznych dzieci. Zjeść i wypić coś dobrego. Wygrać coś na loterii lub w turnieju tenisa stołowego. Impreza odbędzie się w godz. 16.30–19 na ul. Nowowiejskiej 78. Dochód z imprezy przeznaczony zostanie na pomoc potrzebującym uczniom.

MBP wraca na Sołtysowice

Od 24 listopada działa Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej nr 19 przy ul. Sołtysowickiej 29H. W nowej bibliotece znajdzie się docelowo około 15 tys. książek. Będą to książki dla najmłodszych, powieści dla młodzieży. Czytelnicy znajdą tu również literaturę piękną i reportaże. Nie zabraknie pozycji naukowych i książek do nauki języków, a także książek o tematyce ekologii, praw zwierząt, wegetarianizmu i weganizmu. Wśród zbiorów będą audiobooki i gry planszowe. Z biblioteki można skorzystać, używając karty bibliotecznej wspólnej dla wszystkich filii MBP im. T. Róźwiczka we Wrocławiu.

KSIEŻE

Mostek w parku jak nowy, ale widać ślady wojny

W parku Wschodnim odremontowano stary mostek. Choć teraz wygląda jak nowy, na barierkach wciąż widoczne są ślady kul i zostaną... ku pamięci.

Agata Zięba

Zakończyła się odbudowa mostu w parku Wschodnim. W tej chwili trwają ostatnie formalności, które umożliwią otwarcie przeprawy dla pieszych i rowerzystów. Prace trwały 7 miesięcy i kosztowały nieco ponad milion złotych.

Świadek historii

Most wymagał remontu ze względu na fatalny stan techniczny. Dlatego ułożono na nim nową kostkę brukową i wzmocniono jego konstrukcję. Wybudowano nowe przyczółki. Odrastaurowano też starą balustradę, na której widać jeszcze ślady po kulach z II wojny światowej.

O historii tego miejsca przypomina specjalna tablica informacyj-

Mostek to ważny element komunikacyjny w parku – teraz będzie można z niego bezpiecznie korzystać

na. Napisano na niej, że w trakcie walk o twierdzę Festung Breslau przez południową część parku przebiegała linia frontu. Toczyły się tu ciężkie walki, co przyczyniło się do zniszczenia tego terenu. Na tablicy możemy zobaczyć fragmenty radzieckiego planu

Wrocławia z zaznaczoną linią frontu i kierunkami ataków z 17 kwietnia 1945 r.

Najmłodszy park

Park Wschodni ma ok. 30 ha powierzchni i jest położony

przy ul. Krakowskiej. To jeden z młodszych wrocławskich parków. Powstał w latach 1927–1929 w myśl modnej w międzywojniu idei zdrowego, aktywnego sposobu spędzania czasu na świeżym powietrzu bez względu na płeć, wiek czy status społeczny.

KARŁOWICE-RÓŻANKA

Maria Konopnicka na muralu promuje czytanie

Kolorowy mural inspirowany twórczością Marii Konopnickiej pojawił się w bramie przy ul. Romanowskiego 14. Jego autorem jest Paweł Mildner. To jeden z ostatnich elementów projektu Muczystaw Pazurek Przedstawia, który promuje czytanie książek.

Fragment projektu graficznego muralu Pawła Mildnera dla CK Agora

Mariola Szczyrba

Projekt ma przybliżyć mieszkańcom twórczość literacką za pomocą przystępnych i atrakcyjnych form artystycznych. Odbył się już konkurs na opowiadanie dla dzieci lub bajkę inspirowaną twórczością kultowej autorki polskiej literatury dziecięcej. Zwycięskie bajki przeczytacie tu wroc.city/Wyniki-CKAgora.

Teraz czas na formę wizualną. – Nasze działania wzmocnione przez znakomitych wrocławskich artystów, w tym przypadku Pawła Mildnera, mają na celu aktywne i nieszablone promowanie czytelnictwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży – informuje Aneta Młyńska-Wójcik z Centrum Kultury Agora we Wrocławiu.

Najnowszy mural został wykonany przez Pawła Mildnera – ilustratora i projektanta graficznego z Wrocławia, autora książek obrazkowych, twórcę plakatów. Laureata wielu nagród i wyróżnień (The White Ravens, Golden Pinwheel Awards, Klub Twórców Reklamy, Polish Graphic Design Awards).

Artysta specjalizuje się m.in. w grafice plakatowej i ilustracjach prasowych oraz książkowych, a jego prace można było oglądać m.in. w „The New York Timesie”, „Süddeutsche Zeitung” czy „Bloomberg Businessweek”.

➤ **Zobacz galerię zdjęć z powstawania muralu na wroc.city/KarlowiceMural**

Gmach NOT-u: Nocował tu nawet car Rosji Mikołaj

Wybudowany jako siedziba Sejmu Śląskiego i władz Prowincji Śląskiej gmach przy dzisiejszej ul. Piłsudskiego pełnił też rolę rezydencji cara Rosji Mikołaja II, gościł ekipy filmowe i kinomaniaków. Już fasada z dekoracyjnym wejściem i sylwetkami potężnych atlantów robi wrażenie, a wewnątrz jest nie mniej ciekawie.

Tomasz Wysocki

Decyzja o budowie nowej siedziby władz Prowincji Śląskiej zapadła w 1893 roku, a już trzy lata później potężny gmach zaprojektowany przez radcę budowlanego Eduarda Blümnera był gotowy. Zanim wejdziemy do środka, wrażenie robi rozmach budynku oraz dekoracyjne wejście. Uwagę przykuwają sylwetki atlantów – muskularnych mężczyzn: dojrzałego i młodego. Atlanci i inne elementy tej części fasady zostały wykonane z jasnego piaskowca z okolic Bolesławca.

Dawniej car, dzisiaj inżynierowie

Do 1945 roku budynek pełnił funkcję Domu Krajowego Prowincji Śląskiej, czyli Sejmu Śląskiego, oraz innych instytucji regionalnych. Okazjonalnie służył także innym celom. W 1896 roku, podczas odwiedzin we Wrocławiu, zatrzymał się tu car Rosji Mikołaj II.

Od 1945 budynek jest siedzibą Naczelnej Organizacji Technicznej we Wrocławiu (Wrocławskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych). Skupia ono stowarzyszenia zawodowe inżynierów i techników. W budynku przy ul. Piłsudskiego ma siedziby wiele z nich.

Atom, bale i filmowcy

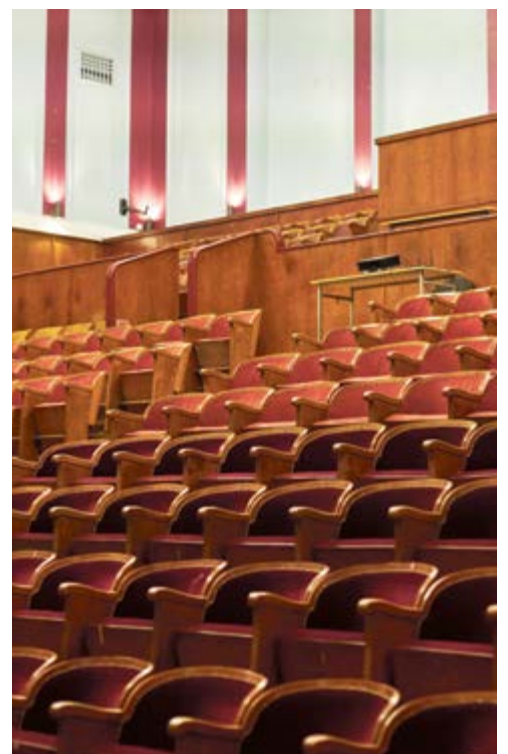
Już od wejścia czuć rozmiar budynku. Na pierwszą kondygnację prowadzą szerokie schody. Hol – poprzedzielany kolumnami – zapowiada wejście do olbrzymiej, ponadtrzystumetrowej auli. To reprezentacyjne miejsce budynku. Sala z przeszklonym dachem gościła wiele uroczystości i imprez – regularnie organizowane są tu bale i innego typu zabawy, oraz targów tematycznych (minerałów, ślubnych czy imprez modowych).

Ciekawą przeszłość ma sala teatralno-kinowa. Przez wiele lat

OLEKSANDR PILLAKOWSKI (4)

Trzystumetrowa aula z przeszklonym dachem i kolumnami to najbardziej reprezentacyjne miejsce dawnego Domu Krajowego Prowincji Śląskiej

Piaskowi atlanci, kunsztowne malowidła, żyrandole i welurowe obicia – te elementy przypominają nam do dziś o dawnym przepychu tego miejsca

funkcjonowało tu kino Atom, które należało do sieci kin studyjnych Dolnośląskiego Centrum Filmowego. Kino nie działa, lecz filmowcy nadal pojawiają się we wnętrzach NOT-u. W kameralnych salach z oryginalną boazerią, malowidłami, oknami i kominkiem oraz w malowniczej klatce schodowej powstają zdjęcia do filmów oraz

telewizyjnych seriali paradoksmalnych.

Część pomieszczeń jest zaaranżowana na sale konferencyjne i szkoleniowe i wynajmowana okazynie, a część ma stałych lokatorów – w gmachu NOT działają restauracje, punkty usługowe, znajdują się siedziby firm.

➤ **Zobacz galerię zdjęć na www.wroclaw.pl**

Poznaj wrocławianki, które zmieniają miasto

Wybrano Wrocławianki Roku 2022! Wyróżnienie otrzymały panie, których nietuzinkowa i ważna społecznie działalność daje przykład innym kobietom. Laureatki plebiscytu wybiera kapituła, złożona z członkiń Wrocławskiej Rady Kobiet i laureatek poprzedniego konkursu.

Katarzyna Wiązowska

– Wrocławska Rada Kobiet stworzyła to wyróżnienie, aby pokazać kobiety w działaniu, ich priorytety i osiągnięcia, co jest szczególnie ważne w obecnie trudnych czasach. W tym roku było 51 nominowanych pań w siedmiu kategoriach – mówiła podczas gali Joanna Nyczak, przewodnicząca WRK.

TOMASZ HOŁOŚ

Zamazywanie podziałów

W tym roku nagrodę w kategorii działalność równościowa otrzymała **Agata Rocznik**, prezeska fundacji Diversum, pierwsza polska modelka na wózku inwalidzkim, która od lat kreuje wizerunek osób z niepełnosprawnościami. – Zawsze bardzo zależało mi na tym, żeby zamazywać podziały, zacierać granice. Dla mnie tym właśnie jest równość, do której każdy i każda z nas ma prawo. Warto o nią walczyć i być zdeterminowanym w dążeniu do niej. To wyróżnienie bardzo mnie buduje, ale też zobowiązuje, aby dalej

Tegoroczna statueta

się rozwijać w miejscu, w którym jestem – podkreśla Agata Rocznik.

Wrocławianką Roku w kategorii Działalność społeczna i edukacyjna została **Iryna Yurchak**, która od blisko 10 lat mieszka we Wrocławiu i pomaga Ukraińcom przyjeżdżającym do stolicy Dolnego Śląska. To również założycielka nieformalnej grupy „Wrocławianki – Polki i Ukrainki”. Z kolei za działalność proekologiczną wyróżniono **Katarzynę Białą i Edytę Janowską-Picchiotti** – panie, których celem jest zazielenianie miasta. Są również autorkami wielu projektów zmieniających Wro-

claw w miasto pełne drzew, krzewów i kwiatów. Zaś Wrocławianką Roku w kat. Działalność artystyczna – Twórczynie została **Karolina Dzi-mira-Zarzycka**, autorka książek o historycznych wizerunkach kobiet w sztuce.

Spełnione marzenie

W kategorii Działalność naukowo-badawcza tytuł Wrocławianki Roku przypadł **prof. dr hab. Joannie Rymaszewskiej**, psychiatrze, naukowcy, która pomaga przede wszystkim osobom z otępieniem lub demencją starczą, a także angażuje się w działalność społeczną z myślą o swoich pacjentach. – Marzyłam o tym, żeby być wrocławianką, gdy jako mała dziewczynka przyjeżdżałam do pięknego

Wrocławia na zakupy. Pragnęłam studiować tu medycynę, natomiast nigdy nie wyobrażałam sobie, że zostanę Wrocławianką Roku 2022. Medycyna w połączeniu z badaniami naukowymi to absolutnie uniikatowa sprawa. Zdrowie psychiczne w czasach, gdy dotyka nas tak wiele nieszczęść, zaczęło być zauważane i doceniane. Psychiatria jest fascynująca, bo pokazuje ogromną moc i więź między ludźmi. Ważne, żebyśmy patrzyli na siebie nawzajem z czułością oraz żebyśmy się czasem zatrzymywali na chwilę. Wtedy nasz umysł będzie nam bardzo wdzięczny – mówi prof. dr hab. Joanna Rymaszewska.

Tegoroczny tytuł Wrocławianki Roku w kat. Działalność small biznes otrzymała **Dorota Radwańska**,

właścicielka „Cafe Rozrusznik”, która nie tylko serwuje swoim gościom pyszną kawę, ale włącza się też w wiele inicjatyw kulturalnych, społecznych i ekologicznych.

Wrocławianką Roku 2022 w kategorii Teraz młodość – Siła młodości została **dr Magdalena Łabowska**, naukowczyni zajmująca się biotechnologią, a szczególnie hydrożelowymi nośnikami leków do kontrolowanego uwalniania substancji aktywnej. Pracuje również nad technologiami dla branży kosmetycznej. Wyróżnienie specjalne tegorocznego plebiscytu otrzymały **Matki na granicę**, niosące pomoc m.in. uchodźcom na granicy polsko-białoruskiej oraz Ukrainkom uciekającym ze swoimi dziećmi z kraju, w którym trwa wojna.

Mobilne KTG dla przyszłych mam – więcej urządzeń

Mobilne KTG dla wrocławianek cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Dzięki nim przyszłe mamy mogą wykonywać badania medyczne samodzielnie w domu, przy zachowaniu jakości klinicznej. Wciąż można je wypożyczyć. Kobiety, które zgłoszą się do 16 grudnia, zatrzymają urządzenie aż do porodu.

Paulina Falkiewicz

Ze względu na bardzo duże zainteresowanie programem „Bądź bezpieczna. Mobilne KTG dla mieszkanki Wrocławia od 36. tygodnia ciąży”, miasto 5-krotnie zwiększa liczbę urządzeń.

Mobilne KTG umożliwia przyszłym mamom wykonywanie badań samodzielnie w domu, przy zachowaniu jakości klinicznej, co zapewnia im niezwykle komfort

i poczucie bezpieczeństwa. Zapisy mobilnego KTG pomagają ocenić dobrostan płodu. Monitorują zarówno czynność serca płodu, jak również czynność skurczową macicy. Dodatkowo pozwalają w porę wykryć stany niedotlenienia dziecka oraz występowanie wad serca. Uczestniczki programu, oprócz bezprzewodowego KTG, muszą posiadać urządzenie mobilne z dostępem do internetu oraz zainstalowaną bezpłatną aplikacją medyczną Carebits.

Aplikacja służy do zdalnego wykonywania badań kardiologicznych w każdym miejscu, w którym przebywa przyszła mama, oraz przesyłania ich zapisów do Centrum Monitoringu Położniczego obsługiwane przez personel medyczny. Centrum działa non stop, w przypadku nieprawidłowości w zapisie – bezzwłocznie kontaktuje się z przyszłą mamą. Każdorazowo po poprawnie przeprowadzonym badaniu jego wynik udostępniony jest w aplikacji oraz

przekazany w wiadomości mejlowej i esemesem. Uczestniczki programu mogą wykonać nieograniczoną liczbę badań w ciągu doby.

Do programu mogą zgłaszać się mieszkanki Wrocławia od 36. tygodnia ciąży pojedynczej, będące pod stałą opieką lekarza ginekologa lub położnej. Zgłoszenia przyjmowane są pod nr. tel. +48 22 308 03 00 w godz. 8–16. Przyszła mama zakwalifikowana do programu otrzyma kod, który

umożliwia jej bezpłatne zamówienie dostawy urządzenia kurierem, a także bezpłatne korzystanie z usługi telemedycznej. – Jestem bardzo zadowolona, że udało mi się skorzystać z takiego urządzenia. Wypożyczyłam sprzęt w 38. tygodniu ciąży i używałam go regularnie aż do porodu. To była moja pierwsza ciąża i dzięki urządzeniu i możliwości kontaktu z położnymi o każdej porze dnia i nocy czułam się bardzo bezpiecznie – zaznacza Katarzyna, uczestniczka projektu.

Oto Król Wrocławskich Seniorów 2022 – król Alfred

Od kilku tygodni Alfreda Kempę można tytułować Wasza Królewska Mość. Został bowiem wybrany na Króla Wrocławskich Seniorów 2022. Razem z królową – Krystyną Setą można ich spotkać na koncertach, wystawach i różnych imprezach z seniorami. Nie wie, co to nuda: królowanie, pisanie wierszy, śpiewanie w chórze, granie w serialach, uprawianie działki, robienie weków i codzienne spacery nad Odrą – na wszystko znajduje czas.

Weronika Kita

Jest emerytowanym nauczycielem fizyki, takim z duszą artysty i poety. – Mama była bibliotekarką, dużo czytałem, występowałem na akademiach szkolnych – wspomina pan Alfred.

Naturalne zatem było, że w czasie studiów związał się ze Studentkim Teatrem Literackim „Styl”, który w Opolu założył Jacek Grunwald. Pan Alfred wygrał razem z kolegami z tego teatru Ogólnopolski Konkurs Teatrów Studentkich, występowali we Wrocławiu na Festiwalu Teatru Otwartego. Odnosili sukcesy. Tego nigdy nie zapomni. Radości tworzenia i bycia na scenie. W szkole, po studiach, gdy uczył fizyki, za bardzo nie miał czasu na działalność artystyczną. – A zresztą... nauczyciel jest trochę jak aktor – mówi z uśmiechem pan Alfred.

Przygoda z aktorstwem

Za to gdy przeszedł na emeryturę w 2006 roku, jedna twórczość goniła drugą. Najpierw pojawiły się role w paradokumentalnych programach telewizyjnych typu „Lombard” czy „Policjantki i policjanci”. Potem drugoplanowe role w serialach. – Zapisalem się do wrocławskich agencji aktorskich i one od czasu do czasu podsyłają mi oferty występów – tłumaczy pan Alfred.

Traktuje to jako fajną przygodę. Ma za sobą występy na scenie kameralnej Teatru Polskiego i w filmach Piotra Kucińskiego. – Grałem Eugeniusza Romera w „Atlasie niepodległości” i Jana Pawła II w filmie dokumentalnym „Zaczęły odrastać nam skrzydła” – wymienia senior. – Nie były to wielkie role, ale liczyła się frajda z pobytu na planie filmowym, zdobycie doświadczenia.

Zagrał koło 40 różnych ról. Ostatnio był na planie filmowym, na nocnych zdjęciach w zamku Książ. Kolejne występy pan Alfred

ma z Chórem Apasjonata Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

– Śpiewać lubiłem zawsze, ale nawet nie wiedziałem, że jestem tenorem – śmieje się. Wspomina czas, gdy pracował jako nauczyciel w wiejskiej szkole. – Kupiłem wtedy flet pic-

spodobało się. Znalazł uznanie i wsparcie wśród innych autorów. Do Saloniku przychodzą osoby, które piszą i chcą się w swoim pisaniu rozwijać, a także dzielić się nim z innymi. Wśród uczestników są stali i wierni bywalcy, wciąż pojawiają się też nowi miłośnicy i twórcy poezji. „Nie ma tu znaczenia wiek, płeć, światopogląd, poglądy polityczne czy poetycki staż i upodobania. Każdy z nas pisze inaczej – cieszymy się z tego, bo to pozwala stale poszerzać poetyckie

horyzonty, otwierając się na różne style pisania, a co najważniejsze: przełamywać schematy w pisaniu i myśleniu” – zapraszają twórcy Saloniku.

Pan Alfred wydał osiem tomików poetyckich, zdobył wiele nagród. Na jeden z wieczorów autorskich przyszli członkowie Sekcji Haiku UTW. Namówili autora

od niedawna nie tylko występować. Z Krystyną Setą, która jest członkinią kabaretu, zostali w tym roku wybrani parą królewską wrocławskich seniorów. Króla Alfreda i królową Krystynę można spotkać na festywnach

nie
tyl-

ko na
spróbowanie

swoich sił w haiku, ale także, by zapisał się do Chóru Apasjonata. Oba pomysły okazały się trafione w dziesiątkę. – Haiku klasyczne składa się z trzech wersów i 17 sylab – tłumaczy pan Alfred.

Taka krótka forma bardzo mu odpowiada. – Można tworzyć w każdych okolicznościach – twierdzi.

Niedawno jechał autobusem do Krakowa. Padał deszcz, góry widniały w oddali. I powstało haiku „W jesiennym deszczu; Góry i Chmury; Zjednoczone”. – Zapisalem od razu w telefonie – pan Alfred z chęcią korzysta z nowoczesnych nośników. Jest bardzo aktywny na facebooku, gdzie często w poetycki sposób opisuje wyprawy w góry czy inne miejsca. W telefonie zapisuje także czasami teksty piosenek.

Król Alfred

To jego nowa pasja – piosenka poetycka. Muzykę piszą koledzy, on śpiewa swoje utwory. Miał już kilka autorskich występów z kabaretem „Odłam”. Z nim łączy go

seniorskich, wystawach, występach. Tytuł zobowiązuje i noszą go z radością i godnie.

Pan Alfred podkreśla, że radość sprawia mu jeszcze jedna aktywność, może nie tak artystyczna, ale za to jaka smaczna. Razem z żoną Danutą zagospodarowują dary z ogródka. Weki z pomidorami, keczupem, grzybkami, jabłkami na jabłecznik robią całą jesień. Wino nastawiają w gąsiorach.

– Trzeba działać, nie ma co siedzieć na kanapie – apeluje do seniorów pan Alfred. Można go podawać jako wzorowy przykład. Wstaje o 4-5 rano. Obowiązkowo spaceruje codziennie nad Odrą, przegląda w internecie wiadomości i potem zajmuje się artystyczną twórczością. Nuda? Nie zna takiego słowa.

Gdy przeszedł na emeryturę w 2006 roku, jedna twórczość goniła drugą. Najpierw pojawiły się role w paradokumentalnych programach telewizyjnych, potem drugoplanowe role w serialach.

colo

i sam uczyłem się nut, założyłem z dziećmi nawet mały chór – opowiada pan Alfred.

Gdy zatem dostał propozycję, by dołączyć do Chóru Apasjonata, nie zastanawiał się wcale. Koncertują pod kierunkiem Bartosza Jugo w filharmoniach, na spotkaniach seniorskich i festiwalach.

Poetycka dusza

Wizytówką UTW przy Uniwersytecie Ekonomicznym jest Sekcja Haiku. Działa od ponad 10 lat i oczywiście nie mogło w niej zabraknąć pana Alfreda. – Pisałem białe wiersze i opowiadania – relacjonuje.

Pokazał swoją twórczość w Saloniku Poetyckim Trzech Muz przy ulicy Zawalnej we Wrocławiu.

Alfred Kempa jest też kibicem Śląska Wrocław

Wrocławianie nagrali „Ballady i romanse”. Posłuchaj

W tym roku obchodzimy dwusetną rocznicę pierwszego wydania „Poezji” Adama Mickiewicza, z którego pochodzą „Ballady i romanse”. Z tej okazji Wrocławski Dom Literatury (WDL) zrealizował słuchowisko z wybranych ballad. Wzięli w nim udział wrocławianie – amatorzy i profesjonalni aktorzy. Zeskanuj kod i posłuchaj.

Agata Zięba

Premiera słuchowiska „Ballady i romanse” odbędzie się 8 grudnia o godzinie 20 na antenie Radia Wrocław, które objęło projekt patronatem medialnym. Można go także posłuchać po zeskanowaniu kodu na dole tekstu.

Uczniowie, seniorzy i osoby niedowidzące

Zbiór „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza został wydany w 1822 roku w Wilnie jako część pierwsza tomu „Poezje”. Data ta jest uznawana za symboliczny początek epoki Romantyzmu w Polsce – a zawarte w zbiorze utwory, jak „Świtezianka” czy „Powrót taty” do dziś należą do najbardziej rozpoznawalnych rodzimych tekstów poetyckich.

Do udziału w przedsięwzięciu zostali zaproszeni mieszkający we Wrocławiu uczniowie szkół podstawowych, osoby z niepełnosprawnością wzroku oraz seniorzy, a także zespół profesjonalistów. Reżyserią i montażem zajęli się Maciej Masztalski. Muzyką – Grzegorz Mazoń.

Wyłonieni przez WDL amatorzy wspólnie z reżyserem i zespołem aktorskim pracowali przy wybo-

Słuchowisko nagrali uczniowie, seniorzy i osoby z niepełnosprawnością wzroku pod okiem profesjonalistów

rze ballad, a także nad interpretacją tekstu oraz emisją głosu. Finalnym etapem było nagranie słuchowiska w studiu Radia Wrocław.

Uczy i integruje

Celem projektu jest z jednej strony przypomnienie i próba odczytania na nowo tekstów Adama

Mickiewicza, z drugiej – integracja międzypokoleniowa oraz zwiększenie aktywności i współpracy pomiędzy osobami z różnych grup społecznych, także tych o utrudnionym dostępie do kultury.

Słuchowisko zostało nagrane na płytach CD, które nieodpłatnie trafią do szkół, bibliotek oraz

centrów seniora. Powstał również audiobook, który po radiowej premierze będzie udostępniony do bezpłatnego pobrania na stronie WDL www.literatura.wroclaw.pl oraz na platformach Spotify, Podcast i Apple Podcasts.

Ponadto w ramach projektu przygotowano zostały dwa scenariusze lekcji poświęcone wy-

brany zagadnieniom z „Ballad i romanse” kierowane do uczniów szkół podstawowych. Ich autorkami są: nauczycielka języka polskiego Magdalena Sadowska-Maciejewska oraz literaturoznawczyni Olga Taranek-Wolańska. Materiały są także dostępne na stronie WDL.

Projekt dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Zeskanuj i słuchaj

Wspólne spotkanie przy stole najlepszym prezentem

Stowarzyszenie
mali bracia Ubogich
przyjaciół osób starszych

To, co łączy ludzi w trakcie świąt to możliwość wspólnego spędzania czasu. Niestety, nie wszyscy mogą je celebrować wśród bliskich. Dla starszych samotna Wigilia to trudne doświadczenie.

Agata Zięba

Dlatego Stowarzyszenie mali bracia Ubogich ruszyło z kampanią „Podaruj Wigilię”, w ramach której organizuje seniorom spotkania wigilijne.

Seniorzy to skarbnica wiedzy i tradycji. Babcie pokazują wnuczkom, jak lepić pierogi, a dziadkowie opowiadają historie i dekorują choinki. Niestety, nie każda starsza osoba ma możliwość dzielenia się tym ze swoimi bliskimi. – Zjawisko samotności wśród osób starszych niepokojąco przybiera na sile. Seniorzy żyją wspomnieniami, bo teraźniejszość bywa zbyt bolesna – nie mają z kim po-

dzielić się opłatkiem i celebrować pięknych chwil. Puste nakrycie nie jest już symbolem radosnego oczekiwania na niezapowiedzianych gości – tłumaczy Joanna Mielczarek, dyrektor Stowarzyszenia mali bracia Ubogich.

Co roku przed Bożym Narodzeniem stowarzyszenie przygotowuje akcję „Podaruj Wigilię”. Dzięki niej organizowane są Wigilie w wielu miastach w Polsce m.in. we Wrocławiu, podczas których podopieczni mogą się spotkać, wspólnie kolędować, spróbować świątecznych potraw, ale przede wszystkim – przypomnieć sobie radość wywołaną bliskością drugiego człowieka.

Stowarzyszenie zapewnia kolację, drobny prezent, dojazd i opiekę. Ci, którzy nie mogą osobiście zjawić się na Wigilii, są odwiedzani w domach przez wolontariuszy. Dzięki temu nikt z podopiecznych nie jest sam w tak ważnym czasie.

Szacowany koszt takiego przedsięwzięcia to w przybliżeniu 100 zł na osobę. Finansowane jest ono dzięki wpłatom darczyńców. Każdy, kto chciałby wesprzeć akcję „Podaruj Wigilię” nawet najmniejszą kwotą, może odwiedzić stronę kampanii.

Więcej na stronie
www.podarujwigile.pl

Serial z Wrocławiem od 1.01.23 w Jedynce

W niedzielę 1 stycznia 2023 r. w programie pierwszym TVP będzie można obejrzeć serial „Dom pod Dwoma Orłami”. Wystąpią w nim Karolina Gruszka, Andrzej Seweryn, Grzegorz Małecki, Andrzej Konopka, Jan Frycz, Przemysław Stippa czy Cezary Łukaszewicz. Zdjęcia kręcono we Wrocławiu.

Redakcja

„Dom pod Dwoma Orłami” to nowy serial historyczny Telewizji Polskiej. Opowiada o splątanych losach Polaków, Niemców i Ukraińców, których życia krzyżują się w jednej willi. Scenariusz serialu napisali Małgorzata Kopernik i Waldemar Krzystek. Reżyserem jest Waldemar Krzystek, a autorem zdjęć Piotr Kukla.

Historię Domu pod Dwoma Orłami i jego mieszkańców na przestrzeni lat będziemy śledzić od 1 stycznia

Z powodzią w tle

Opowieść rozpoczyna się latem 1997 r., tuż przed nadejściem do Wrocławia fali powodziowej.

W opisie serialu czytamy: Mieszkańcy „Domu pod Dwoma Orłami” to babcia Zofia Szablewska, pełna energii, ciepła i humoru kobieta, jej córka Helena, chłodna perfekcjonistka, oraz powracająca z narzeczonym ze stypendium w USA Marianna, ukochana wnuczka Zofii.

Kiedy fala zalewa dom, babcia Zofia trafia do szpitala. W zniszczonym budynku Marianna odnajduje zaś pamiątkę jego pierwszej właścicielki – Lisy Weber. Poznanie jej historii przenosi akcję serialu do roku 1918. A widzowie poznają życie ówczesnych mieszkańców kamienicy.

W serialu wystąpi łącznie 200 aktorów i kilka tysięcy statystów. W rolach głównych: Sonia Mietielica, Agnieszka Mandat, Karolina Gruszka i Małgorzata

Zajączkowska. W pozostałych: Andrzej Seweryn, Artur Żmijewski, Adam Ferency, Andrzej Konopka i Jan Frycz.

Wrocławskie akcenty

Jednym z elementów ruchomej scenografii był wagon tramwajowy Linke Hofmann Standard G-035. Do dzisiaj przetrwało ich w Polsce kilkanaście sztuk, 11 z nich ma Wrocław. Część scen kręcono także na terenie dawnej zakrzowskiej papierni rodziny

Kornów (w okolicy obecnych zakładów Whirlpool).

Premiera pierwszego odcinka „Domu pod Dwoma Orłami” w programie pierwszym TVP odbędzie się 1 stycznia 2023 r. Produkcja będzie nadawana w niedzielę o godz. 20.15. Serial składa się z 10 godzinnych odcinków.

➤ **Zobacz relację z planu filmowego na wroc.city/PlanPodOrłami**

Idź na świąteczne warsztaty do muzeum

Wrocławskie muzea, jak co roku, przygotowały ofertę świątecznych warsztatów i to nie tylko dla dzieci. Muzeum Poczty i Telekomunikacji zaprasza do przygotowania własnych pocztówek, a Muzeum Miejskie Wrocławia do robienia ozdób choinkowych.

Agata Zięba

Kolorowa, błyszcząca, spowita kurtyną srebrnej lamety. Taka była przedwojenna choinka! Piszą organizatorzy warsztatów dla tych, którzy chcą w domu odtworzyć dawny klimat. W Arsenale Miejskim (ul. Cieszyńskiego 9) pod okiem archeolog Katarzyny Mikosz będzie można wykonać ozdoby choinkowe z papieru, złotek i koralików na podstawie wzorników z pierwszej połowy XX w. To spotkanie dla dorosłych i młodzieży odbędzie się 17 grudnia o godz. 12. Potrwa około 2 godzin, kosztuje 8 zł i należy się na nie zapisać (71 347 16 96 w. 332, pon.-pt., godz. 8-15, kmikosz@mmw.pl).

Rodzinnie natomiast poczuć ducha świąt będzie można w Muzeum Poczty i Telekomunikacji (ul. Krasińskiego 1) na warsztatach o pocztówkach. Najmłodsi będą mogli dowiedzieć się, jak bardzo popularne było wysyłanie pocztówek ze świątecznymi życzeniami. Dorosli zaś spojrzeć sentymentalnie na swoje dzieciństwo i dawne kartki pocztowe. Podsumowaniem spotkania będzie przygotowanie własnej pocztówki, którą można wysłać na miejscu. Warsztaty odbędą się 17 grudnia o godz. 11. Bilet normalny kosztuje 18 zł, a ulgowy 13 zł, obowiązują zapisy (534 146 575 sekretariat@muzeum.wroclaw.pl). Potrwają godzinę.

Notatnik Teatralny powraca

„Notatnik Teatralny”, jedno z najważniejszych polskich pism poświęconych teatrowi, wraca na rynek wydawniczy! Tematem najnowszego numeru jest teatr w Ukrainie oraz sytuacja teatrów i artystów podczas wojny. Premiera odbędzie się 7 grudnia o godz. 19 w Klubie Proza (Przejście Garncarskie 2). Nowym wydawcą czasopisma jest Wrocławski Dom Literatury. Najnowszy zeszyt będzie podwójny (nr 88-89/2022), a o reaktywacji rozmawiać będą: Marzena Sadocha, Agata Siwiak, Krzysztof Mieszkowski. Wstęp wolny.

Zobacz zbiory z żydowskiego skarbca

Skarby gminy wyznaniowej żydowskiej we Wrocławiu można zobaczyć na wystawie w Synagodze pod Białym Bociąnem (ul. Włodkowica 7). Ekspozycja „Żydowska dusza” to wyjątkowa okazja, by poznać przedmioty związane z obrzędowością Żydów. Prezentowane są na kameralnej wystawie na balkonie synagogi od poniedziałku do piątku. Wizytę należy umówić telefonicznie w biurze Gminy Wyznaniowej Żydowskiej (71 343 64 01). Po ekspozycji oprowadza Jerzy Kichler, znawca historii społeczności wrocławskich Żydów.

Pióro Fredry i Dobre Strony przyznane

Podczas uroczystej gali po zakończeniu pierwszego dnia 30. Wrocławskich Targów Dobrych Książek wręczono dwie nagrody edytorskie, które od lat towarzyszą temu wydarzeniu. Nagroda Pióro Fredry za najpiękniej wydaną książkę dla dorosłych trafiła do Międzynarodowego Centrum Kultury za tom „Włodzimierz Puchalski. Domowroty. Powiernienia. Homing” (redaktor prowadzący Paulina Orłowska-Bańdo). Zaś Nagrodę Dobre Strony dla książki dziecięcej otrzymało Wydawnictwo Dwie Siostry za książkę „Dwa słowa” Anny Taraski. Gratulujemy!

Gdy zgasną światła,
zapalimy latarki

Cel: 4,5 MLN
laterek dla
dzieci z Ukrainy
do 6 stycznia!

superelf

MATERIALY ORGANIZATORA

«Свята без тата» 2022. Благодійна збірка для українських дітей

Свята без тата це не акція гуманітарної допомоги. У тому році хочуть купити ліхтариків для 4,5 мільйонів українських дітей. Ви також можете допомогти.

**Ельфійська армія
допомагає з 2014 року**

Акцію «Свята без тата» з 2014 р. організовує Фонд UNITER. Спочатку це мала бути одноразова акція різдвяних подарунків дітям, які втратили батьків під час війни. Допомога триває і за 8 років фонд передав понад 24 000 індивідуальних подарунків. Щороку при акції працює понад 3000 волонтерів з усього світу.

«Свята без тата» це не акція гуманітарної допомоги. Це символ пам'яті про батьків,

які віддали життя у боротьбі за краще майбутнє України.

зараз знаходяться на території України.

**«Свята без тата».
Спеціальне видання 2022**

На даний момент діти війни – це всі діти України, без винятку. За офіційними даними, на даний момент в Україні залишилось 4,5 мільйони дітей віком від новонароджених до 17 років.

Вони не винні у тому, що зараз відбувається, тому цього року винятково акція «Свята без тата» охопить всіх дітей, які

Цього року ціль це 4,5 мільйони подарунків. Як допомогти:

- Пожертвувати гроші на крауд-фандинговій платформі онлайн: <https://zrzutka.pl/568kbr>
- Пожертвувати гроші на номер рахунку організаторів
- Взяти участь в благодійному аукціоні онлайн
- Зорганізувати збірку в своєму місті, школі, фірмі

«Синдром Гамлета» в KinoUkraina

15 грудня в KinoUkraina показ польського документального фільму «Синдром Гамлета».

Кінорозповідь зосереджується на переживаннях і долях покоління молодих українців. Сучасне «бути чи не бути» — це зведення рахунків героїв (Каті, Оксани, Славіки, Родіона та Романа) зі складною українською реальністю, частиною якої в 2014 року стала також війна.

У фільмі ми спостерігаємо за репетиціями театральної вистави за шекспірівським «Гамлетом». Дивимося на емоції героїв, за долями яких ми будемо стежити – їхні страхи, непевність, мрії оживуть під

час репетицій вистави. Спостерігаючи за процесом створення вистави, фільм «Синдром Гамлета» зблизка зображує перше українське покоління, народжене після розпаду СРСР, яке намагається змінити країну, яка страждає від конфліктів та налагодити своє життя.

Постать Гамлета – юнака, чие життя несподівано стикається з жорстокою боротьбою за владу на батьківщині – є паралеллю, яка описує внутрішню боротьбу значної частини політично активного молодого україн-

ського покоління. «Синдром Гамлета» (реж. Ельвіри Невери і Пйотра Росоловського) має успіх як у Польщі, так і за кордоном. Фільм був удостоєний призу «Золотий лайконик» на Краківському кінофестивалі, а також отримав Гран-прі на Міжнародному кінофестивалі в Локарно, а також на кінофестивалі Adelaide Film Festival у Франції.

Показ 15 грудня (четвер), 19:00, Dolnośląskie Centrum Filmowe, квитки 16–21 zł.

Зустріч «Підтримка людей з інвалідністю з України»

ADOBEE STOCK

У вас є інвалідність чи ви доглядаєте за людиною з інвалідністю? Приходьте на тренінг – дізнайтеся, як виглядає система підтримки в Польщі.

На інформаційну зустріч запрошують WroMigrant та Фонд Eudajmonia 13 грудня 2022. Зокрема буде розмова про те:

- Як підтримати людей з інвалідністю, які приїхали з України через війну?
- Що повинен знати опікун інваліда з України?
- Довідка про інвалідність: де і як оформити?
- Права та пільги для людей з інвалідністю.
- Професійні та соціальні можливості для людей з інвалідністю.
- Реабілітація для дітей з інвалідністю.

Під час 5-годинної інформаційної зустрічі експерти Фонду Eudajmonia презентуватимуть найважливіші питання, пов'язані з оформленням інвалідності іноземців у Польщі, розкажуть про те, як підтримати іноземців з інвалідністю та відповідати на запитання учасників.

- Для кого: запрошуємо людей з інвалідністю, членів їхніх сімей та опікунів
- Коли: вівторок, 13 грудня з 9:00 до 15:00
- Де: Sektor 3 (вул. Legnicka 65)
- У зв'язку з обмеженою кількістю місць, просимо зареєструватися за посиланням: <https://bit.ly/3VVOJRS>

MATERIALY ORGANIZATORA

KINOUKRAINA

Mundial wkracza w decydującą fazę

Choć w fazie grupowej mistrzostw świata w Katarze nie brakowało niespodzianek, w ćwierćfinałach faworyci zameldowali się niemalże w komplecie. Kto wygra mundial i zdobędzie Puchar Świata? Tego dowiemy się 18 grudnia. Najpierw jednak pora na ćwierćfinały, które zostaną rozegrane 9 i 10 grudnia.

Mateusz Lubański

W pierwszym meczu ćwierćfinału wicemistrzowie świata zmierzają z drużyną, która przez wielu uznawana jest za głównego faworyta do tytułu. Mecz **Chorwacja – Brazylia** zapowiada się niezwykle interesująco, mimo że w poprzedniej rundzie znacznie lepiej zaprezentowali się piłkarze z Ameryki Południowej. Canarinhos w efektownym stylu rozbili Koreę Południową i wydaje się, że rozkręcają się z meczu na mecz. Początek rywalizacji w piątek, 9 grudnia, o godz. 16.

Kolejnym spotkaniem, które zostanie rozegrane w piątek, będzie **pojedynki Holandii z Argentyną**. Oba zespoły radzą sobie coraz lepiej i w ćwierćfinale zrobią

Mimo że z mundialu w Katarze odpadła już reprezentacja Polski, przed nami nadal wielkie sportowe emocje

wszystko, aby zbliżyć się do upragnionego trofeum. Holandia stanie przed niezwykle trudnym zadaniem powstrzymania rozpędzonego Leo Messiego. Pierwszy gwizdek sędziego w piątek, 9 grudnia, o godz. 20. Natomiast w sobotę, ćwierćfinałową rywalizację otworzy mecz **Maroko – Portugalia**. Maroko sprawiło największą niespodziankę turnieju, w 1/8 eliminując Hiszpanię. Ziyech, Hakimi i spółka świetnie funkcjonują jako

zespół i nie boją się nikogo – wygrali przecież grupę, w której za rywali mieli Belgię i Chorwację. Czy dzielni marokańscy piłkarze są w stanie zatrzymać również Portugalię z Cristiano Ronaldo na czele? Dowiemy się w sobotę, 10 grudnia. Początek meczu o godz. 16.

W ostatnim ćwierćfinale **Anglia zagra z Francją**. Czwarty zespół ostatniego mundialu kontra jego zwycięzcy – to zwiastuje ogromne

emocje. W meczu z Polską reprezentacja Francji udowodniła, że zamierza walczyć o najwyższe cele, co ma zagwarantować znakomicie dysponowany Kylian Mbappe. Rywalizacja rozpocznie się w sobotę o godz. 20.

Półfinały zaplanowano 13 i 14 grudnia. W pierwszym zmierzają się zwycięzcy piątkowych spotkań, w drugim zaś – sobotnich. Wielki finał już 18 grudnia.

Piłkarze z całej Polski pomogą Nataszy

Aż 32 drużyny piłkarskie z całej Polski, w tym te wrocławskie, jak Śląsk, Śląza czy Parasol, zmierzają się w charytatywnym turnieju Euro-Inwest Cup. Rywalizacja rozegra się 11 grudnia w Centrum Piłkarskim Ślązy Wrocław przy ul. Kłokoczyckiej. Będą też aukcje – na czele z koszulką piłkarskiej reprezentacji Polski z autografami. Zebrane fundusze mają pomóc w leczeniu ciężko chorej Nataszy Michalskiej.

Michał Sałkowski

Czteroletnia dziś Nataszka Michalska urodziła się z poważną chorobą serca. Na domiar złego zaraziła się groźną bakterią gronkowca złocistego. Jej organizm jest bardzo osłabiony. Ratunkiem dla Nataszy jest kosztowna operacja w klinice w austriackim Linzu. Koszt zabiegu i terapii to niemal 250 tys. zł.

Ruszą na pomoc

Wspomniane już 32 drużyny piłkarskie z całej Polski, w tym Śląsk Wrocław, Śląza Wrocław i Parasol Wrocław, a także Zagłębie Lubin, Pogoń Oleśnica czy Lechia Dzierżoniów zmierzają się w charytatywnych zawodach Euro-Inwest Cup. W imprezie grać będą piłkarze z roczników 2013 oraz 2015, którzy

w przyszłości zapewne chcieliby wejść w piłkarskie buty Roberta Lewandowskiego, Piotra Zielińskiego czy Wojciecha Szczęsnego.

– To trzecia edycja charytatywnego turnieju. Trzem młodym osobom już udało się pomóc w dochodzeniu do zdrowia, teraz czas byśmy razem pomogli Nataszy. Najważniejsze są tu dwie rzeczy – tutaj dzieci grają dla dzieci. Cel sportowy idzie w parze z pomocą – wyjaśnia Marcin Sorbian, prezes zarządu grupy Euro-Inwest, główny sponsor i organizator turnieju.

Turniej rozpocznie się w niedzielę (11.12) o godz. 9 w Centrum Piłkarskim Ślązy Wrocław przy Kłokoczyckiej. Młodzi piłkarze oraz kibice spotkają tam Orła

ślązaka, czyli maskotkę Śląska. Nie zabraknie czegoś na ząb. A na dokładkę, przed samym obiektem ustawione będą sportowe auta, w których będzie można zrobić sobie zdjęcie.

Co można wylicytować?

Widzowie będą mogli wylicytować koszulkę piłkarskiej reprezentacji Polski z autografami całej drużyny.

W puli aukcji są też karty z autografami zawodnika Romy – Paulo Dybali czy Portugalczyka Cristiano Ronaldo, pierwszego w historii, który zdobywał bramki na pięciu mundialach. Nie obędzie się też bez akcentów z innych dyscyplin – czapeczki kierowcy wyścigowego Roberta Kubicy czy Pucharu KSW – nagrody od walczącego w tej federacji Michała Michalskiego. Sam Michał Michalski pojawi się, zresztą, na tym turnieju. Nie zabraknie też Mariusza Pawelca, piłkarskiego mistrza Polski w barwach Śląska Wrocław oraz pięściarza Mateusza Masternaka, który niedawno wywalczył sobie prawo do walki o pas IBF mistrza świata w kategorii junior ciężkiej.

➤ **Szczegóły wydarzenia dostępne są na Facebooku: wroc.city/TurniejCharytatywny**

Tydzień w skrócie

Zawodnicy **ŚWIT-u Wrocław** zdobyli aż 19 medali na 25. Międzynarodowym Mityngu Pływackim Niesłyszących w Pływaniu. Rywalizacja toczyła się na pływalni w Poznaniu.

Gwardia Wrocław wskoczyła na pozycję lidera TAURON I ligi. Gracze Dawida Murka w 12. kolejce pokonali 3:0 MKS Astrę Nowa Sól. Na koncie Gwardzistów widnieje aż 29 „oczek”.

WYDARZENIA SPORTOWE

koszykówka

Energia Basket Liga: 11.12, godz. 20, **Trefl Sopot – WKS Śląsk Wrocław** (Polsat Sport Extra)
EuroCup: 13.12, godz. 18.30, **Hapoel Tel-Aviv – WKS Śląsk Wrocław** (Polsat Sport Extra)
Energia Basket Liga Kobiet: 10.12, godz. 20, **BC Polkowice – Śląza Wrocław** (EMOCJE TV)
Suzuki 1. Liga Mężczyzn: 10.12, godz. 15, Hala Sportowa Kosynierka, **WKS Śląsk II Wrocław – HydroTruck Radom** (EMOCJE TV)

Suzuki 1. Liga Mężczyzn: 11.12, godz. 15, WKK Sport Center, **WKK Wrocław – SKS Starogard Gdański** (EMOCJE TV)

Suzuki 1. Liga Mężczyzn: 14.12, godz. 17, WKK Sport Center, **WKK Wrocław – Decka Pelplin**

Suzuki 1. Liga Mężczyzn: 14.12, godz. 18, **Polonia Bytom – WKS Śląsk II Wrocław**

siatkówka

TAURON Liga: 8.12, godz. 21, Hala Orbita, **#VolleyWrocław – Uni Opole** (Polsat Sport)

TAURON 1. Liga: 10.12, godz. 17, **AZS AGH Kraków – Chemeko-System Gwardia Wrocław**

piłka ręczna

Liga Centralna: 10.12, godz. 17, Hala Orbita, **WKS Śląsk Wrocław – Handball Stal Mielec**

Kevin sam w... Hali Stulecia z muzyką na żywo 22.12

Film „Kevin sam w domu” w reż. Chrisa Columbusa to już świąteczny klasyk. Kto nie pamięta perypetii 8-letniego Kevina, którego rodzina wyjechała na święta, zapominając o chłopcu? Można obejrzeć go co roku w telewizji, ale w tym roku można go będzie zobaczyć także na wielkim ekranie z muzyką na żywo! 22.12 o godz. 19 w Hali Stulecia

(ul. Wystawowa 1) odbędzie się wydarzenie pn. „Home Alone in Concert” w wykonaniu Royal Symphony Orchestra. Soliści, chór, chór dziecięcy – łącznie ponad 120 osób na jednej scenie wykona partyturę skomponowaną przez słynnego kompozytora Johna Williamsa do tego kultowego filmu. Bilety w cenie: 89, 129, 169, 209 i 249 zł (w ofercie jest także pakiet VIP 499 zł) dostępne na stronie bilety.royalconcert.pl.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
 Pogotowie Ratunkowe: **999**
 Policja: **997**
 Straż Pożarna: **998**
 Straż Miejska: **986**
 Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
 Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**
 Pogotowie gazowe: **992**
 Pogotowie ciepłownicze: **993**
 Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Infolinie

Centrum Informacji Turystycznej: **71 344 31 11** (pn.-pt. 9.00-19.00)
 Punkt Informacji dla Obcokrajowców: **71 772 49 50** (pn.-pt. 9.00-16.00)
 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
 Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)

Ważne telefony – inne

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
 Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Zgłoś niebezpiecznego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
 Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)
 Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
 Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 321 72 70/71** (pn.-pt. 7.00-21.00)
 Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
 Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
 Taxi Senior: **794 123 124**
 Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
 e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna

Ewa Wapłak

Redaktor wydania

Agata Zięba

DRUK

AGORA
 ul. Daniszewska 27
 03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław

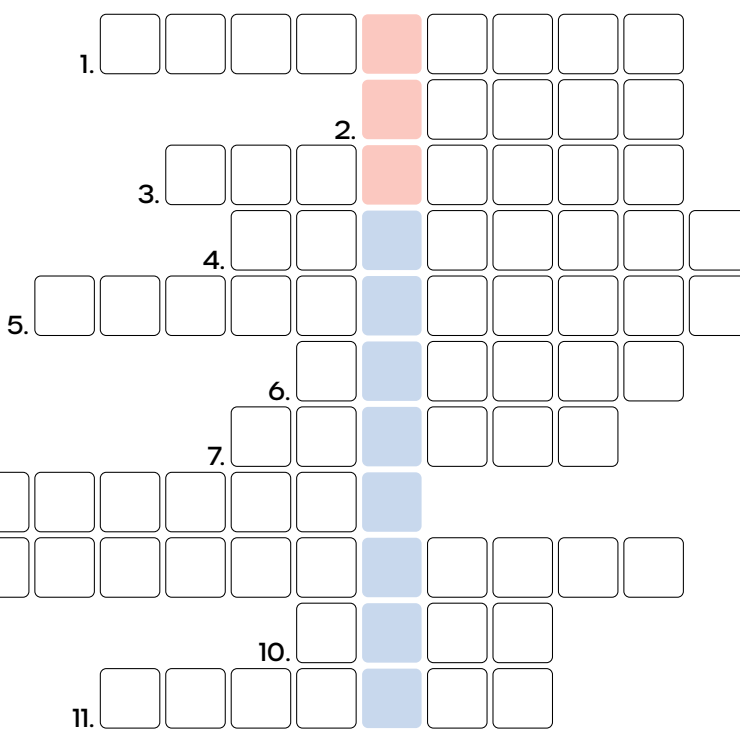
Ogród botaniczny rozświetlony iluminacjami do 14.02

Po raz kolejny niezwykle spektakl światła rozjaśni zimowe wieczory w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego (ul. H. Sienkiewicza 23). Gra kolorów, cieni i dźwięków wkomponowana w roślinność tego miejsca ma już swoich stałych zwolenników. Iluminacja przygotowana będzie w wydzielonej części ogrodu, tak by nie zakłócać spoczynku nocne-

go ptakom i innym zwierzętom, które upodobały sobie bardziej zadrzewioną część terenu. Pokazy odbędą się: 9-11.12, 16-18.12, 26-30.12, 02-08.01.23, 20-22.01, 27-29.01, 03-05.02, 10-12.02 i 14.02 w godz. 16.30-21. Bilety kosztują 35 zł normalne i 25 zł ulgowe, dzieci do lat 3 wchodzą bezpłatnie, osoby niepełnosprawne płacą 20 zł. Można je kupić w kasach ogrodu (czynne od 16.30 do 20.30) oraz online na bilety.ogrodbotaniczny.wroclaw.pl.

KRZYŻÓWKA NUMERU 111

1. Park Trampolin we Wrocławiu przy ulicy Otmuchowskiej.
2. Najważniejszy plac handlowy w średniowiecznym mieście.
3. Wrocławska dzielnica rzemieślników i rękodzielników.
4. Ostatnia książka Olgi Tokarczuk.
5. Program, w którym mieszkańcy Wrocławia mogą korzystać z wielu zniżek.
6. Galeria handlowa nazywana przez starszych wrocławian Pedetem.
7. Miejskie – instytucja kultury, której częścią jest Pałac Królewski i Ratusz
8. Secesyjny dom towarowy z piękną klatką schodową.
9. Ulica, przy której w średniowieczu można było kupić rękawiczki.
10. Sztuczny zbiornik wodny, który jest ważnym elementem krajobrazu Ogrodu Japońskiego.
11. Wrocławskie Targi ... Książek.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy opła-

ratora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **111.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki).

Na odpowiedzi czekamy do **15 grudnia** br. do **godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do 22 grudnia br. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z numeru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu

do zdobycia są bluza, koc polarowy i workoplecak. Zwycięzcy z nr. 109 (hasło: Buduj więzi) to: pani Ewelina (bluza z herbem Wrocławia), Agata (parasolka) i pani Aleksandra (pakiet toreb). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs